

SZÍNHÁZ

A MAGYAR SZÍNHÁZI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

DRÁMAMELLEKLET 2009. FEBRUÁR

Bolgár György

A BOT

Színmű két részben

SZEREPLŐK

DOTTORE, ügyvéd, negyvenes éveinek közepén
EDIT, a felesége, jó tíz évvel fiatalabb
MISEL, fizikus, negyvenes éveinek közepén
SÁNDOR, tévésztár, negyvenes éveinek közepén
MAJDA, orvos, negyvenes éveinek közepén
PFERENC, író, negyvenes éveinek közepén
FARAGÓ, semmittevő, negyvenes éveinek közepén
HOPPKINNSZ, tanár, hetven körül
A NŐ, fiatal és igen vonzó

ELSŐ RÉSZ

Családi ház nappalija, este. A színpad hátsó részében ajtó, amely az előszobára nyílik, onnan jönnek a vendégek. Baloldalt hatalmas erkélyajtó és kijárat a kertbe. Jobbra két ajtó, az egyik a konyhába vezet, a másik, széles, kétszárnyú, nyitva van, így valamennyire látni is lehet a mögötte lévő dolgozószobát. Ott most sötét van, a nappaliban viszont teljes a kivilágítás. A berendezés hivalkodóan elegáns, látszik, hogy a tulajdonos kifejezetten jómódú. Egy mély fotelban, a közönségnek háttal és rejtve ül Dottore, az ügyvéd, és olvas. A konyhából munka zaja hallatszik, aztán eltörök valami, méghozzá akkora hanggal, mintha felrobbant volna. Dottore felugrik a fotelból

DOTTORE *(ordítva)* A kurva életbe! Nem tudsz vigyázni? Egy perc nyugalom és csend nincs ebben a házban. *(Szünet)* Legalább a vacsora is a földön van? *(Választ vár, de nem kap)* Mi?

EDIT *(megjelenik a konyhaajtóban, nyugodtan, kimérten beszél)* Igen, ott van, ha annyira érdekel, a legjobb falatokat fel is nyalhatod, ezzel komoly segítséget nyújtanál nekem. *(Fordulna vissza, de Dottore hangja megállítja)*

DOTTORE Inkább te nyald ki, ha megkérhetlek. Nem azért keresem meg a vacsorára valót, hogy te az egészet a földre baszd.

EDIT *(lassú, de határozott mozdulatokkal leveszi a kötetnyét)* Kérlek szépen. Én át is adhatom neked ezt a nemes feladatot. Csináld meg szépen a vacsit, úgyis a te vendégeidet várjuk, ha nem tévedek. Megkeresed, megvásárolod, megfőzöd, kiborítod, felnyalod, feltörölöd, felszolgálod, feldugod. Egészségedre.

DOTTORE A sütőbe ne feküdjek be mindjárt?

EDIT Nem rossz ötlet. Ha nem menne egyedül, hajlandó vagyok téged begyömöszölni a sütőbe. Megkenve minden széppel és jóval, hogy minden porcikád friss és ropogós legyen. Csak le ne ejtselek, amikor kiviszlek.

DOTTORE *(kezd lejjebb venni a hangjából)* Morbid vagy. A magad dolgával törődjél! Akkor nem lenne ez a kupleráj.

EDIT Kupleráj? Ahhoz kellenének még lányok, drágám, de én itt egyedül vagyok madám is, kurva is. Pedig *(Keményít a hangján)* százszor kértelek már, hogy ha kettőnél több vendég jön, akkor

vagy maradjon itt a lány estére is, vagy bízunk meg egy cateringest.

DOTTORE Mert egy szar vacsorát sem vagy képes összeütni egyedül a dolgos kezedd. Kibasoztattal el vagy kényeztetve.

EDIT *(támadásba megy át, és a konyhaajtóból beljebb is jön, közel a fotelhoz)* Csak hogy bebizonyítsam, mennyire igazad van, kibaszottul kényeztetni fogom magamat ma este. Például azzal, hogy akkor most pihenek. *(Kezében tartott kötetnyét odavágja Dottoréhoz, és leül egy másik fotelba)*

DOTTORE *(újsággal és köténnel a kezében felugrik és hadonászik)* Mit képzelsz te? Ott hever romokban a vacsora a konyhakövön, te meg azt hiszed, hogy zsarolhatsz engem? Bejelentetted a sztrájkot az utolsó pillanatban? Nehogy azt hidd, hogy elkezdek majd neked udvarolni, hogy drágám, életem, légy olyan kedves, fejezd be, amit elkezdted, cserébe meg írásba adom neked, hogy mostantól kezdve ételt, italt, szervizt rendelék, csak most az egyszer, még utoljára. Egy francot! Letöröm a kezedet. És a sztrájkot.

Edit nemigen figyel rá, közben a fotelból a Dottore kezében lévő újság hátoldalát nézi, aztán föláll, és el is veszi a fértől, majd olvasni kezdi

Mi van? Mit csinálsz? Sztrájk tárgyalás van. Olvasol, miközben hozzád beszélek?

EDIT *(tovább olvas)* Ordibálsz, nem beszélsz.

DOTTORE Igenis, ordibálok, mert nem tűröm, hogy szétpasszírozod a vacsorát, aztán még szórakozol is velem, és kész helyzet elé állítasz.

EDIT *(talál valamit az újságban)* Jé, tudat, hogy az Angyalkának törvénytelen gyereke van?

DOTTORE Hogy jön ide az Angyalka?

EDIT Mégiscsak miniszter, vagy nem?

DOTTORE Akkor is hogy jön a gallyra ment vacsoránkhöz meg a te sztrájkodhoz?

EDIT Nem egy osztályba jártatok?

DOTTORE: És ha igen, akkor mi van? Nem ez a kérdés, hogy ő félrebaszott, hanem az, hogy te félrebasztad a vacsorát. Miért nem húzol már a konyhába, hogy kiskanállal megmentsd, ami

menthető, amikor pillanatokon belül megérkezik a vendég? Az istenfáját neki! *(Hirtelen lehiggad)* Segítsék?

EDIT Ezt az Angyalkát nem hívtad meg?

DOTTORE Érdekelne, mi? Milyen lehet az a nagy természetű Angyalka? Nem, kérlek szépen, nem hívtam meg, mert nem voltam vele olyan jóban se az iskolában, se utána, és csak azért, mert közben miniszter lett, nem fogok most hozzádörgölni, ha tudni akarod. De szerintem tudod is nagyon jól, csak minden baromságot kitalálsz, hogy húzd az időt, és engem idegesíts.

EDIT Ez azért jó. Családról, hazáról, keresztény értékekről papolni és közben házasságon kívüli gyerekeket elpotyogtatni?

DOTTORE Mióta vagy te ilyen erkölcsös? Nő is kell az elpotyogtatáshoz, nemcsak férfi. Különben is mi a bánatról beszélünk? *(Könyörgőre fogja)* Légy szíves, menj vissza a konyhába. Bármelyik másodpercben itt lehetnek, miért nem érted már meg?

Ebben a pillanatban megszólal a csengő. Dottore, kezében Edit kötényével, megdermed

EDIT *(tárgyszerűen, magától értetődően)* Mit állsz itt? Menj, nyiss ajtót!

Dottore nem jut szóhoz, de némi tétovázás után kötényestül kimegy az előszobába, Edit pedig eltűnik a konyhában. A következő néhány mondatot a háttérből halljuk, a szereplőket nem látjuk

DOTTORE Ki vagy?

Kis szünet, ami alatt csak a kaputelefon nem túl érthető hangját halljuk

Á, szevasz, Miselkém. Gyere csak, máris nyitom a kaput. Várlak.

Újabb szünet, amíg a vendég a kertkapuból elér a ház ajtajáig. Dottore a biztonság kedvéért bekiabál

Megjöttek, drágám, megjöttek. Hallod?

MISEL *(még mindig nem látjuk, de már az előszobában beszél)* Szia, Dottore. Nem jöttem korán?

DOTTORE Ugyan már, dehogy. Miért, hány óra van?

MISEL Nincs még hét, csak egy kicsit előbb ideértem, és gondoltam, inkább befőfátlanokodom, mint hogy kint ácsorogjak a rend és az udvariasság kedvéért.

DOTTORE Még szép. Jól tetted. Parancsolj befáradni. Nálunk soincs korán, mindig készen állunk.

MISEL Mi van? Te főzöl?

DOTTORE Én? Miért főznék?

MISEL Hála istennek, megnyugtatsz. Már megjedtem, hogy mi vár rám. Tudod, ez a kötény a kezeden némi kis aggodalommal töltött el.

Belép a színre Misel, mögötte Dottore

DOTTORE Ja, igen. *(Elkomorodik)* Az más tészta.

MISEL Szóval tészta lesz a vacsora, méghozzá más. *(Vigyorog)* Na nem baj. A más tésztáról jut eszembe, hogy nem voltál ott a tárgyaláson, te link alak.

DOTTORE *(zavarodottan reagál)* Milyen tárgyaláson?

MISEL Hogyhogy milyen tárgyaláson? Az én tárgyalásomon, bazmeg. *(Nem érti, hogy Dottore mit nem ért)* Amit voltál szíves elvállalni. *(Szünetet tart)* Nem mondod, hogy elfelejtetted. Tegnapelőtt volt.

DOTTORE *(végre leesik neki a tantusz, megkönnyebbül, de a kötényvel továbbra sem tud mit kezdeni)* Ja, persze. Miért? Talán nem választottak el a kedves feleségedtől?

MISEL De, szerencsére igen.

DOTTORE Na látod. Csak az kell, hogy valaki sínre tegye az ügyet, és megy az magától. Minek ehhez ügyvéd? *(Kedélyesen röhög, de aztán magyarázkodni kezd)* Bocs, de közbenjött valami kurva fontos ügy, egy másik tárgyaláson kellett lennem, és még annyi időm sem volt, hogy szóljak neked, de tényleg.

MISEL Annyit azért minimum megtehetnél volna, hogy elküldesz egy ügyvédjelöltet, vagy legalább utána megérdeklődöd, mi történt.

DOTTORE Ül már le, mit ácsorogsz? Apropó, most, hogy így mondd, mi volt a tárgyaláson?

MISEL *(ha nem is felhőtlenül, de megint vigyorog)* Anyád!

DOTTORE Tiéd.

MISEL Kösz, mindjárt leülök, de előbb nézegetek egy kicsit. Ebben az új házadban még nem is voltam.

DOTTORE Szóval elválasztottak. Elvált ember. Üdvözöllek a klubban.

MISEL Ha tudtam volna, hogy ilyenek lesznek a klubban, talán házas maradok.

DOTTORE Ugyan már, mondtam, hogy csak formalitás. Előtte már mindent elintéztem.

MISEL *(gondterhelten)* Na persze, nekem csak a kés alá kellett feküdnöm.

DOTTORE Mit sajnáltatod magad? Nem te akartál válni?

MISEL Így is lehet mondani, de így se jobb.

Körüljárja a nagyszobát, megnézi a festményeket, a könyveket, a hatalmas méretű csodatelevíziót. Dottore közben a konyhaajtóhoz megy, kinyitja, és beszél a feleségének

DOTTORE *(édeskésen)* Nem kell a kötényed, drágám?

EDIT *(csak a hangja hallatszik)* De kellene.

DOTTORE Itt van nálam.

EDIT Behoznád?

DOTTORE Nem tudom bevinni, mert vendégem van, mint halod. Gyere inkább te, legalább találkozol Misellel. Látni akar.

MISEL Ugyan már. Nem zavarom a feleségedet. Majd ha végez.

EDIT A vendéged megbocsátja, ha tíz másodpercre otthagysz. Tele van mind a két kezem.

DOTTORE *(ingerülten)* Ejtsd le megint, basszus, ami benne van.

EDIT *(emelt hangon)* Leejteni nem fogom, de ha idegesítesz, úgy idekúrom, hogy földrengés lesz. Te meg elénekelheted a Richter-skálát.

MISEL *(érzekeli a feszültséget)* Húha, gyerekek, nem kéne ilyen nagy ügyet csinálni az egészből. Nem enni jöttem úgyse.

DOTTORE Hogy az a... *(Nem megy be a konyhába, csak kinyitja az ajtót, és behajítja a kötényt)*

MISEL *(láthatóan élvezzi a történeteket)* Na mi van? Váltak? Tudok egy jó ügyvédet.

EDIT *(benről)* Máskor, ha lehet, előbb hívd a tűzoltókat, és csak aztán dob az égő gázra a kötényemet, jó?

MISEL Tudod, Dottore, van egy jó ügyvédem, sínre teszi az ügyet, és aztán megy az szépen magától. Egészen a sima válásig.

DOTTORE *(becsukja a konyha ajtaját)* A jó édesanyját!

MISEL Na ne morogj!

DOTTORE Tudod, mit köszönhet nekem ez a nő? Látod ezt a házat? Nem két fillér volt, gondolhatod. És ami benne van! Ő meg annyit se keres, amennyi vacsorára elég volna. Ha egyáltalán kedve van dolgozni valamin.

MISEL Most mit dühöngsz? Ha megteheti, hogy ne keressen, persze, hogy nem fog keresni. Ezen vagy fölháborodva?

DOTTORE Legalább egy tucat bankkártyája van, és emellett mindennap még készpénzt is kér tőlem, mert azt jobban szereti. Azt mondja, hogy szeret benyúlni a táskájába, és jó érzés, hogy pénzt tapinthat. Mondom, vegyen ki az automatából, ha annyira szeret tapizni, mire az a válasza, hogy az én készpénzem megteremti közöttünk az intim kapcsolatot.

MISEL Legalább nem hazudik. Az őszinteség manapság szinte megfizethetetlen.

DOTTORE Hát velem megfizetteti. Á *(Legyint)*, halálosan idegesít ez a nő. *(Kicsit megjegy a saját mondatától, és kiigazítja)* Néha.

MISEL Hány éve vagytok együtt?

DOTTORE Kettő? Három? Nem is tudom.

MISEL És már meguntad? Vagy még nem szoktad meg? Hányadik is?

DOTTORE Harmadik, Miselkém, ő a harmadik. De nem lesz negyedik, azt garantálom.

MISEL Felőlem aztán nyugodtan lehet. Ne fogd vissza magad! Legföljebb egy kicsit sokba kerül. De ez, ugyebár, egyéni szocprobléma.

DOTTORE *(hirtelen visszazökken a vendéglátói szerepbe, kedélyesen)* Na hogy vagy, Misel, mesélj! Milyen szabad embernek lenni?

MISEL Szeretném tudni, mi? *(Rámutat egy festményre)* Szép ez a kép. Teljesen olyan, mint egy Matisse.

DOTTORE *(megint elkomorul)* Engem csak az riaszt vissza, hogy

fuccsba menne itt minden. Ez a nő garantáltan kifosztana. Okosabb, mint az előzők. Talán még a házat is el kéne adnom. Pedig gyönyörű, nem?

MISEL Viszont ha Matisse volna, akkor belekerülne minimum pár millió euróba. Gondolom. De így is szép, tényleg.

DOTTORE (csak úgy mellékesen és tárgyyszerűen) Annyi.

MISEL (meghökkenve) Mi annyi?

DOTTORE (folytatja, magától értetődően) Hogyhogy mi annyi? A kép. (Sóhaj) Szabad ember vagy, nem szól rád senki, nem tesz megjegyzéseket, nem vár otthon savanyú pofával, nincs veszekedés. Tulajdonképpen neked van igazad, el kell válni, és nem kell újra megnősülni. Nincs értelme kompromisszumokat kötni a mi korunkban. Ahhoz már túl öregek vagyunk.

MISEL Én nem mondtam, hogy el kell válni, sőt éppen arról beszéltem, hogy talán nem kéne. Például a házad és a képed fele bálná. Legalább.

DOTTORE Aztán mégis elváltál.

MISEL Talán kevesebb feleznivalóm volt. Mindegy, hagyjuk. (A kép felé fordul) Na most komolyan, mi ez? Tényleg olyan matisse-os.

DOTTORE (meghökken) Mi az, hogy matisse-os? Ott van a szignója. Nem látsz a szemedtől?

MISEL (közelebb hajol, elismerően) Ne hülyéskedj. Egy igazi?

DOTTORE Hülye vagy? Ha lehet egy ötszáz milkós házam, akkor miért ne lehetne egy Matisse-om? Vagy több.

MISEL (nem hisz a fülének) Miért? Több is van? Beszarok.

DOTTORE Nem túl ismert kép, az igaz, hirtelen bukkant fel, miután majdnem ötven évig eltűnt szem elől, de azért a története nyomon követhető. (Dohog) Még hogy Matisse is lehetne. Csak nem képzeled, hogy kifizetek egy vagyont egy olyan Matisse-ért, amelyik nem is biztos, hogy az? Hülyének nézel? Engem nem lehet hülyének nézni a képbizniszben, én ebben nem ismerek tréfát, Miselkém.

MISEL Szép, tényleg szép.

DOTTORE Kétmillió euróért még ne is legyen szép?

MISEL Dehogynem, legyen.

DOTTORE (kezd gyanakodni) Miért, szerinted lehet, hogy nem az?

MISEL Biztos, hogy az. Főleg, ha te mondd.

DOTTORE Csak biztos?

MISEL Kérdezzük meg Matisse-t. Ha ő is azt mondja...

DOTTORE Hülye. Most komolyan. Te fizikus vagy, Misel, ránézésre meg tudod állapítani például azt, hogy ez körülbelül egy hatvan-hetven éves kép, nem?

MISEL (érzi, hogy egy kicsit föl lehet idegesíteni az ügyvédet) Háát, első ránézésre őszintén szólva nem voltam meggyőződve róla, hogy igazi.

DOTTORE (elképedve) Micsoda? Nem mondd. Egyébként gyanús volt nekem is, hogy ilyen olcsó.

MISEL Olcsó? Kétmillió euróért?

DOTTORE (közel megy a képhez, és vizsgálgatja) Igen, ezek a képek mintha nem igazán matisse-osak volnának. Te! Én óriási botrányt csinálók.

MISEL Miért? Mennyi volna egy igazi Matisse ebből a korszakból, ha ez olcsó?

DOTTORE És ezek a virágok sem egészen olyanok.

MISEL Mondjuk, egy ilyen.

DOTTORE (még mindig a képet vizsgálgatja) Vagy túlságosan is olyanok. Gyanúsán ugyanolyanok. (Miselhez fordul) Hogyhogy mennyi volna? Kétmillió.

DottoRE még bogarászna a képen, de újból csöngetnek, méghozzá két-tőt-hármat. Fölrriad a szemlélődésből, hirtelenjében azonban nem tudja eldönteni, mit is hallott, a zsebében kotorászik, a telefonját keresi

MISEL (mintegy figyelmeztetve) Hamisítványért drága. Figyelj, csöngettek.

DOTTORE Hallom. (Tovább keresi a mobilját)

MISEL Nem kéne ajtót nyitni?

DOTTORE Jaj, tiszta hülye vagyok, hirtelen azt hittem, a mobilom, annak is ilyen a csengetése. Na végre. Már azt hittem, csak reggelire érnek ide. A legjobb szakértőkkel nézettem meg. Az nem lehet.

Kisiet, Misel pedig közben megint odamegy a Matisse-képhez, és még közelebről méregeti, mintha ő is gyanút fogott volna. Kintről behal-

latszik a párbeszéd, először a kaputelefonon, kicsit kiabálva, aztán az előszobából

PFERENC Pferenc vagyok, szia. A tanár úrral.

DOTTORE Nagyszerű, nyitom. (Kis szünet. Közben Dottore visszadugja a fejét az ajtóból, és odaszól Miselnek) Megjött a tanár úr. Azt hittem pedig, hogy nem fog eljönni. Allítólag beteg.

MISEL Ha tudnád, nekem mennyi bajom van, aztán mégis eljöttem.

HOPPKINNSZ (nyájas, mosolygós hangja van, mert egyelőre csak a hangját halljuk az előszobából, a szavak első szótagját, ahol csak tudja, megnyújtja, lassan, kenetteljesen beszél, mintha nem ebben a rohanó korban élne) Szervusz, fiam, szeretettel üdvözöllek.

DOTTORE Tiszteletem, tanár úr. Segíthetek, tanár úr?

PFERENC (kicsit furcsán, sziszegve beszél, hosszú s-ekkel és sz-ekkel, a v hangokat f-fel, az f-eket pedig pé-vel erősíti, ezért is ragadt rá a Pferenc név) Szia, Dottore.

HOPPKINNSZ Köszönöm, fiam.

DOTTORE Szervasz, Ferikém.

PFERENC Maradjunk a jól bevált Pferencnél. Győztes néven ne változtass!

HOPPKINNSZ Erre, fiam?

DOTTORE Ahogy parancsolod, Pferenc-kém, kérlek szépen. Jaj nem, tanár úr, az egy véccé.

HOPPKINNSZ Szép tágas. Ilyen nagy véccét még nem is láttam.

DOTTORE Majd én becsukom. Erre tessék!

Belépnek a színrre. Elöl a tanár úr, lassan, óvatosan lépkedve, mögötte Pferenc, végül Dottore, aki azonban előreigyekszik, és Hopppkinnsz mellett terem

MISEL Jó estét kívánok, tanár úr. (Kézet fognak) Hogy tetszik lenni?

HOPPKINNSZ Nahát, fiam, hát te is itt vagy? Szervusz, fiam.

DOTTORE Ó a Misel, ugye, emlékszik rá, tanár úr?

HOPPKINNSZ Már hogyne emlékeznék rá, fiam. Persze, hogy a Misel. Bár mintha kicsit megkopaszodtál volna, amióta legutóbb láttalak.

MISEL Amit fönt elvesztettem, azt máshol megnyertem, tanár úr.

HOPPKINNSZ Nagyon jó, nagyon jó. Ezt hogy kell érteni, fiam?

DOTTORE Biztos szőrös lett a talpa, tanár úr.

MISEL Idióta.

DOTTORE Pardon, akkor a fanszörzete dúsabb.

HOPPKINNSZ (szélesen mosolyog, mint aki benne van a pikáns viccelődésben) Na de gyerekek!

MISEL Tetszik látni, tanár úr, Dottorét nem véletlenül nem vették fel az orvosira, neki az emberi test hihetetlenül izgalmas gazdagsága ennyit jelent. Mindössze. Szőrös talp, dús fanszörzet. Az ilyen ember maximum a jogra alkalmas.

PFERENC Tök mindegy. Kevesebb haj, viszont több ész, egyezünk ki döntetlenben. Ami egyébként nagyon szép eredmény, hiszen ebben a korban már mindannyian vesztesre állunk, nem, Miselkém?

MISEL (kedélyesen) Á, írókám, maga is itt van?

PFERENC (vigyorog) Nem lehet mindenki pfizikus.

MISEL (Dottorehoz) Mint ahogy nem lehet mindenki orvos.

DOTTORE Nénikéd!

HOPPKINNSZ De fiúk! Össze ne vesszettek már az első percben!

PFERENC Kísértenek a régi szép idők, tetszik tudni?

DOTTORE Először körülnéz nálunk a tanár úr, vagy inkább le tetszik ülni?

HOPPKINNSZ Körülnézek előbb. (Lassan leül egy székre) Tudod, eljött értem a Feri. Nagyon rendes volt, hogy ne kelljen az egész városon végigdöcögnom a villamossal. Ezzel a jó kis Ladával meg egy negyedóra alatt itt voltunk.

PFERENC Honda, tanár úr, Honda.

HOPPKINNSZ Mindegy, fiam.

DOTTORE Teljesen igaz van a tanár úrnak, mindegyiknek kivan a négy kereke, az a lényeg.

PFERENC Azért kíváncsi vagyok, Dottore, vajon a te csoda BMW-dnek hány kereke van ki. Szerintem legalább kétszer annyi, mint az enyémmek.

MISEL Nem is érdemes számolni, mert a mi drága ügyvéd urunk úgy megszedi magát az olyan szerencsétlen kuncsaftokon, mint én, hogy akár minden napra jut neki egy újabb kerék.

HOPPKINNSZ *(széles mosollyal bólogatva)* Három gyerek, négy kerék. Úgy van, én is hallottam már róla.
PFERENC *(csodálkozva Dottoréhoz)* Három gyerek? Nem igaz! Azt hittem, egy sincs.
DOTTORE *(rosszkedvően)* Ugyan dehogy, nincs egy se, jól hitted.
MISEL Nem ér rá az ügyvéd úr gyereket csinálni.
DOTTORE Hát persze, azok a jó zsíros kis válási ügyek, Miselkém, lefoglalnak, viszont busásan jövedelmeznek. Ha jól emlékszem például, tőled egy forintot se kértem, bár ebben a korban már romlik az ember emlékezete. Ingyen váltál és bérmentesen.
MISEL Erre nagyon jól emlékszel, barátom, csak a tárgyalás napját felejtetted el.
HOPPKINNSZ *(valami szöveget üt a fejében az elmondottakból, Miselhez fordul)* Válási ügy? Te elváltál, fiam?
MISEL Igenis, tanár úr. Éppen a múlt héten.
HOPPKINNSZ Nem is tudtam, hogy megnősültél, kérlek szépen.
MISEL Rég volt már, tanár úr, hál' istennek, nagyon rég.
HOPPKINNSZ *(cinkos mosollyal)* És csinos az asszonyka?
MISEL *(zavarba jön)* Csinos, igen, mit is mondjak? Csinos volt. Ha ez még számít bármit is.
HOPPKINNSZ Már hogyan számítana. Kapós lányokból kikapós asszonyok lesznek.

Mindannyian lelkesen röhögnek, mint annak idején az iskolában

DOTTORE Jól kikaptad, Miselkém.
HOPPKINNSZ És milyen pályán van a kedves feleséged?
MISEL *(egyre kényelmetlenebbül érzi magát, vakarózik)* Nem a feleségem már, ugye, de mit is mondjak erre, tanár úr, szóval nem üzletember, hanem üzletasszony.
HOPPKINNSZ Ne mondd! Az remek. Ebben a mai világban, ha valakinek üzlete van, az nagyszerű. Kapitalizmusban, ugyebár, az nem árt.
MISEL Nem üzlete van, tanár úr, de mindegy is tulajdonképpen, csak üzleti vállalkozásai.
PFERENC Jól bevásárolt például Misellel. Olcsón vette, drágán adta.
MISEL *(közel van ahhoz, hogy kirobbanjon)* Na akkor téma befejezve, ugorjunk.
HOPPKINNSZ *(mintha nem is hallaná a megjegyzéseket, folytatja)* Gyerek van?
MISEL *(kelletlenül válaszol)* Szerencsére nincs, tanár úr.
HOPPKINNSZ *(felhördül)* Szerencsére? Mi az, hogy szerencsére? Ez neked szerencse? A jövőről van szó, fiam, az élet értelméről. Nagyon sajnálatos, hogy nincsen.
DOTTORE Azért mondja, tanár úr, hogy hála istennek, mert most vált el, és így egyszerűbb, hogy nincs gyerek. Mindig a gyerek sínyli meg leginkább a válást, tetszik tudni.
HOPPKINNSZ Nem is akartatok gyereket, fiam? Vagy csak nem sikerült? Mert az is előfordul.
MISEL Bonyolult, tanár úr, inkább hagyjuk.
HOPPKINNSZ *(felcsattan, a hangja egyre keményebbé, erőteljesebbé és kifejezettebben parancsolóvá válik)* Azt én mondom meg, hogy mit mikor hagyjunk. Hol van most a feleséged?
MISEL *(teljesen elképedve, de azért engedelmeskedik)* Fogalmam sincs, tanár úr.
HOPPKINNSZ Micsoda dolog ez? A férjnek igenis mindig tudnia kell arról, hol van a felesége. Miért nincs róla fogalmad?
MISEL Most mondtam, hogy elváltam tőle.
HOPPKINNSZ Az nem kifogás. És miért váltál el?
MISEL Nem jöttünk ki egymással.
HOPPKINNSZ Mosogattál?
MISEL Ööö, hogy jön ez most ide?
HOPPKINNSZ Nem kérdezzünk vissza, fiam, válaszolunk. Igen vagy nem?
MISEL Hát nemigen.
HOPPKINNSZ Hát-tal nem kezdünk mondatot, sőt nem is folytatunk.
DOTTORE *(kedélyeskedéssel próbálja oldani az egyre feszültebb helyzetet, beszél Miselnek)* Mutasd az ellenőrződet, fiam!
HOPPKINNSZ *(rászól)* Téged nem kérdeztelek. *(Miselhez)* Az üzletasszony feleségednek volt ideje mosogatni?
MISEL *(tanácstalanul néz a társaira, de válaszol)* Nem nagyon.
HOPPKINNSZ Szóval akkor minden kosz odaragadt az edények-re meg az evőeszközökre?

MISEL Nem egészen, mert hetenként egyszer jött a takarítónő, és berakta az egész cuccot a mosogatógépbe.
HOPPKINNSZ Hetenként egyszer. Bejárónőre bíztátok az életeket. Egyikötök sem törődött a saját piszkával, hát még a másikkal. Egy ragacs volt az életek, mi? És akkor a válás a megoldás mosogtatás helyett?

Dottore és Pferenc eddig értetlenül nézte a kihallgatást, most azonban úgy érzi, hogy vicc volt az egész, vagy legalábbis elég vicces ahhoz, hogy röhögni lehessen rajta, még ha kissé kényszeredetten is

PFERENC *(a maga kissé lassú, nehézkes stílusában)* A tanár úr igazságtalan Misellel, mert ő nem fvegyész, hogy mindenféle ételmaradékot rohasszon vagy ragacsot kotyvasszon, hanem pfizikus. Ő a ragacsot atomjaiban vizsgálja, tetszik tudni, nem külső megnyilvánulási pformáiban.
DOTTORE Az ő koszos tényérján nem cseresznyemag marad, hanem atommag. Az meg nem is látszik. Még csak el sem kell mosogatni.
HOPPKINNSZ Mindjárt ti is kijöttök felelni. *(Felszabadult röhögés, Hoppkinnsz azonban szigorúan folytatja. Miselhez)* Hányszor éltél házasséleket hetente?
DOTTORE *(még mindig bízik abban, hogy viccel el lehet ütni az újból egyre nyilvánvalóbb kellemetlenséget)* Még hogy hetente? Évente hányszor, tanár úr! Évente! Tessék ránézni erre a szerencsétlenre.
HOPPKINNSZ Minden választ harapófogóval kell belőled kihúzni?

Misel nem felel, csak lehajtja a fejét, mint a rossz tanuló, aki szűgyenben maradt

Hopp, kinn teremsz a táblánál, fiam! *(A nagy Matisse-kép felé mutat)* Mozgás, mozgás, ne kelljen annyit várni rád.

Misel kényszeredetten odamegy a képhez, a két másik ismét dermedten figyel

Készültél?
MISEL *(kelletlenül)* Persze, tanár úr. Mindig.
HOPPKINNSZ Mert jobb, ha előre bevaldod. Nem szeretem, ha valaki a szemembe hazudik, értjük egymást?
MISEL Értjük, tanár úr.
HOPPKINNSZ Ha nem tanultál, de legalább ezt elismered, szépen beírom neked az egyest, de ha azt hazudod, hogy készültél, és mégse tudsz semmit, akkor még egyest se kapsz.
DOTTORE Gondold meg!
MISEL Értettem.
HOPPKINNSZ Anyja neve?
MISEL Hogy jön ez most ide, tanár úr?
HOPPKINNSZ *(dühében föláll a fotelból)* Azt én mondom meg, hogy mi jön ide, és mi nem. Édesapád foglalkozása?
MISEL Asztalos.
HOPPKINNSZ Feleséged neve?
DOTTORE *(suttogva a többieknek)* Most mit csináljunk?
MISEL Kerékgyártó Lúcia.
HOPPKINNSZ Írd föl a táblára! *(Rámutat a képre)*
DOTTORE Na még csak az hiányozna! Tanár úr, azt nem szabad.
HOPPKINNSZ Ki volt az?
PFERENC *(igyekszik menteni a menthetőt)* Nincs kréta, tanár úr, de majd megjegyezzük. Kerékgyártó Lúcia. *(Miselhez)* Cével vagy Lúcsia?
HOPPKINNSZ Mit mondtál? Lúcsia? Olasz?
DOTTORE Annyira azért nem jó családból való a Misel. Angyalföldi Lúcsia.
HOPPKINNSZ *(megfenyegeti)* Csend legyen ott hátul, uraim! Maguk közben a *Bánk bán* szereposztását írják föl addig, hogy el ne gémberedjen a kezük a semmittevésben! *(Visszafordul Miselhez)* Na, hol is tartottunk? Ja igen. Miért vered a feleségedet, fiam?
MISEL *(elképedve)* Én? Nem verem, tanár úr, és nem is a feleségem.
HOPPKINNSZ Ne hazudj, többen is látták, amikor a szűnetben verekedtetek.
MISEL De tényleg nem verekedtünk.
HOPPKINNSZ Egy ilyen szép lánnyal. Szűgyen és gyalázat. Nem csoda, hogy elvált tőled. Na persze, egy címeres gazembertől.

Ennél a mondatnál megfogja, majd húzni kezdi Misel pajeszát. Misel vinnyog, és úgy nyújtogatja a fejét, ahogy a tanár úr húzza. Dottore és Pferenc röhög, Hoppkinnsz joviálisan mosolyog

MISEL Jaj, tanár úr, fáj.

HOPPKINNSZ Fáj? És arra nem gondolsz, hogy annak a szegény asszonynak is fáj, ha te nem vagy otthon? Miért nem vagy most otthon, amikor pedig otthon a helyed?

DOTTORE Mert mi most itt osztálybulira jöttünk össze.

HOPPKINNSZ (hirtelen mozdulattal rácsap Dottore fejére) Bulira. Téged ki kérdezett?

DOTTORE (meg van ijedve, behúzza a nyakát) Senki, tanár úr, csak azt hittem...

HOPPKINNSZ Te nem hiszel semmit, senkinek. Csak azért, mert Misel azt mondta, neked nem kell ugyanazt szajkóznod, világos?

DOTTORE Igenis, tanár úr. Nem hiszek, nem szajkózok.

HOPPKINNSZ Nekem elhíheted.

DOTTORE Nem hiszem, tanár úr, ahogy mondani tetszett.

HOPPKINNSZ (meghökkenve) Micsoda?

DOTTORE Úgy értem, elhiszem.

HOPPKINNSZ Na azért. Nekem elhíheted, hogy ez a tudás megszerzésének egyetlen útja. Nem hiszel senkinek. (Visszafordul Miselhez) Szóval miért csaltad meg annyiszor a feleségedet?

MISEL De én nem...

HOPPKINNSZ Az soha nem jutott az eszedbe, hogy ezzel mennyi fájdalmat okozol neki? Durva vagy, fiam, kíméletlen vagy, és egy férfinak nem szabad így viselkednie, a nőekkel szemben meg különösen nem. Egy férfinak. (Megint meghúzza a pajeszát) Egy kultúremlernek. (Újabb kínzás) Egy gimnazistának.

Megint. Misel teljesen tehetetlen, nem tudja, mit csináljon, elmenjen-e onnét, vagy állja az erőszakot, ahogy egy felnőtthöz és egy gimnazistához egyaránt illik, ráadásul nem tudja eldönteni, az egész vicc-e, vagy sem

Főlirod, fiam, a táblára, hogy többé nem leszek brutális a feleséggel, nem verem a gyerekeimet, nem iszom, nem tántorogok haza részegen, egyszóval példás házasetletet élek.

MISEL (nem mozdul, és inkább viccre veszi) Ezt mind írom föl, vagy csak a rezümét: hogy példás házasetletet élek?

HOPPKINNSZ Feleselsz? (Elővesz a zakójából egy nagy, színes tollat, és Miselnek nyújtja) Ha nincs kréta, írj ezzel. Gyerünk, tessék írni! (Tollával odacsap a festményre)

DOTTORE (feljajdul, és kétségbeesetten odarohan, hogy védje a képet) Azt ne tessék bántani, tanár úr, mert nagyon értékes kép, tesszik tudni.

HOPPKINNSZ (nyájasan) Igen? Ez? (Még egyszer rácsap a képre)

DOTTORE (idegesen Pferenchez) Ferikém, légy szíves, csinálj már valamit vele!

PFERENC (tehetetlenül széttárja a karját) De most mi a pfenét?

HOPPKINNSZ (odalép Dottoréhoz, megfogja a pajeszát, és közel húzza a képhez) Látom, fiam, jó szíved van, mindenáron segíteni akarsz Miselnek, annyira együtt érzel vele. Nem bánom, te is felírhatod a táblára ugyanazt. (Miselhez) Mit is?

MISEL Hogy nem leszek brutális a feleséggel, satöbbi.

HOPPKINNSZ Satöbbi? Még hogy satöbbi? Ezek szerint még többet szeretnétek írni? Házi feladatot is akartok kapni? Százszor leírni, hogy nem verem a gyerekeimet, a feleségemet, nem iszom? Satöbbi? Mind a ketten odamentek a táblához, és írtok. (Dottoréhoz, akit még mindig fogva tart a pajeszánál) A te házasságodról ugyan még nem tudunk semmit, de neked sem fog ártani, ha megjegyzed a kötelességeidet.

Ebben a pillanatban megszólal a telefon. Mindannyian úgy maradnak, ahogy voltak

DOTTORE (akit Hoppkinnsz fogva tart, kiabál a feleségének) Fölvennéd, drágám? Most nem tudok menni, és különben se vagyok itthon.

A telefon tovább cseng, a színen senki nem mozdul, de Edit sem jön be a konyhából. Dottore még hangosabban kiabál

Edit, vedd föl, légy szíves! Nem vagyok itthon, hallod?

MISEL (eddig szinte oda volt szögezve a képhez, most leválik róla) Hátha valamelyik balfasz telefonál, aki nem tudja pontosan, hol laksz.

DOTTORE Akkor biztos a mobilomat hívná. De a konyhában is van telefon, nem értem, Edit miért nem veszi föl. (Kiabál) Szívem!

Edit benyit a konyhából, a telefon tovább csörög, ő pedig ahogy meglátja a jelenetet a kép előtt, megtorpan, majd feltalálja magát, és mosolyogva odamegy Hoppkinnszhoz

EDIT Bocsánat, kedves tanár úr, hogy eddig be sem jöttem, de el voltam foglalva a vacsorával.

DOTTORE (még mindig Hoppkinnsz kezei között, a nyakát behúzza) A feleségem, tanár úr.

HOPPKINNSZ (végre elengedi Dottorét, és a kezét nyújtja) Jaj, nagyon örvendek, kedves asszonyom.

EDIT Látom, már a régi szép idők felidézésénél tartanak. Edit vagyok, örülök, hogy megismerhetem. Bocsánat, de a férjem üvöltözésére jöttem be, nem akartam megzavarni önöket.

DOTTORE (felhorkanva) Az üvöltözésemre? Azt hittem, a telefont akarod fölvenni.

EDIT Ha fontos, nyilván fölveszed.

A telefon közben elhallgat

DOTTORE (legyint) Á, ez se fontos.

EDIT Tessék helyet foglalni, tanár úr. Vagy körül tetszik nézni?

HOPPKINNSZ Igen, azt hiszem, körülnézek. (Leül)

Pillanatnyi csend nehezedik a szobára, senki nem tudja, hogyan oldja fel a feszültséget, ekkor azonban megint csöngetnek

DOTTORE (föllekededik) Na hála istennek! Már azt hittem, senki nem jön. (Kimegy az előszobába)

PFERENC (Miselnek, kicsit kényszeredett vigyorral) Senki? Ennek a Dottorénak mi senkik vagyunk?

MISEL Senkik és semmik.

PFERENC (mintha egy énekkart vezényelne) De minden leszünk!

Kintről nagy hangzavar hallatszik, nyilván egyszerre többen is érkeztek, úgyhogy nem is igen lehet kivenni a szavakat, csak egy-egy szavas-t és hogy vagy-ot. Edit közben újból kimegy a konyhába, Misel a pajeszát dörzsölgeti, Hoppkinnsz a messzi távolba mered

PFERENC (dúdol) Ez a harc lesz a végső.

MISEL Na jó, ha nem is senkik, de a Dottore százmillióihoz képest tuti semmik vagyunk. Mondhatnám azt is, hogy nullák, kisapám.

PFERENC Csahak összepfogni hát.

MISEL Na arra kíváncsi vagyok.

PFERENC És nemzetközivéééé lesz.

MISEL Tudod mit, Pferenckém, ha már megint össze kell fogni, akkor inkább maradj semmi.

PFERENC Kérlek, ahogy parancsolod.

MISEL (Hoppkinnsz felé böki a fejével, halkabban) Egyébként velemi van? Mi ez a...

PFERENC Nem kell komolyan venni, néha rájön.

MISEL Úgy nézek én ki, mint aki komolyan veszi?

PFERENC (méregeti) Úgy.

Három új vendég lép be a szobába. Sándor, Faragó, Majda, mögöttük pedig Dottore

SÁNDOR Á, tanár úr! Jó estét kívánok, nagyszerűen néz ki. (Odamegy hozzá, és nem engedi, hogy Hoppkinnsz fölálljon)

Tessék csak maradni, tanár úr, ne fáradjon, nem kell fölkelni! HOPPKINNSZ (kicsit bárgyú vigyorral) Szervusz, fiam, de jól nézel ki te is.

MISEL Mindig jól néz ki a mi Sándorunk, tanár úr. Abból élnek a tévésztárok, hogy jól néznek ki. Ez a mesterségük, ezt tudják, ez a lényegük.

SÁNDOR Nem lehet mindenki ócska, szakadt tudós. Szia. (Átöleli, meglapogatja, sőt két oldalról megcsókolja Misel, aki kissé kényszeredetten engedi)

PFERENC Mennyből a tévésztár.

SÁNDOR Lejöttem hozzátok, hogy lássatok.

MISEL Mintha nem látnánk éppen eleget.

HOPPKINNSZ Én már nagyon rég nem láttam a... (Keresi a nevet)

MISEL (segít neki) A Sándort.

HOPPKINNSZ Úgy van.
DOTTORE Nem mondja a tanár úr. Hát a tévében? Nem is lehet őt nem látni.
HOPPKINNSZ Nagyon rég nem láttam. Legalább húsz éve.
SÁNDOR Püff neki, ennyit a világhírről.
DOTTORE Az kizárt dolog. A Sándor egész Magyarországon világhírű. Talán csak nem tetszett megismerni a képernyőn.
HOPPKINNSZ Legalább húsz éve. Vagy harminc?
FARAGÓ Na azért ne essünk túlzásba, tanár úr.
HOPPKINNSZ (*üdvözli Faragót és Majdát*) Szervusztok, fiam. Remekül néztek ki.
DOTTORE Pedig ők nem is szerepelnek a tévében.
SÁNDOR (*kedélyesen*) Mit basztattok engem folyton? Le vagytok ti szarva.
HOPPKINNSZ (*hirtelen szigorúan*) Ki volt az?

Csend. Mindannyian meghökkennek

PFERENC (*szeretne közvetítőként föllépni*) Csak beszélgetünk, tanár úr, nem érdekes.
HOPPKINNSZ (*főlemeli a hangját*) Nem téged kérdeztelek. Ki mondta azt, hogy le vagytok szarva?
SÁNDOR (*gyanútlanul mosolyogva odamegy hozzá*) Én voltam.
HOPPKINNSZ Igen? És hogy... mit is mondtál még? Basztattok?
SÁNDOR Igen, azt kérdeztem tőlük, hogy miért basztatnak engem.
HOPPKINNSZ Még hogy ők téged.
SÁNDOR Igen.
HOPPKINNSZ Basztatnak.
SÁNDOR Igen. Olyan ritkán találkozunk, és mégis rögtön basztatnak.
HOPPKINNSZ Ezt tanultad otthon, fiam?
SÁNDOR (*azt hiszi, hogy ez csak játék, és könnyedén belemegy*) Nem, dehogyis, tanár úr, az iskolában.
HOPPKINNSZ (*féláll, és közben szélesen elmosolyodik*) Aha, szóval itt.
SÁNDOR Az ember, ugye, azért csak-csak fölszed valamit a suliban. Ha nem is sokat. (*Vigyorog, körbemutat*) Ez jól látható a többiekben.
HOPPKINNSZ Igen?
SÁNDOR De nyelviileg például lehet fejlődni. Ebből a szempontból az iskola és a család harmonikusan egészíti ki egymást, tanár úr.
HOPPKINNSZ Mi fecsegsz itt, fiam, összevissza? Csak a szád jár, mint a tévében?

A többiekből felszabadultan kirobban a röhögés. Úgy látszik, valóban nem komoly, csak a vacak poénra ment ki az egész

SÁNDOR (*ő viszont rosszkedvű lesz*) Nem kell nézni.
HOPPKINNSZ De kell, sajnos.
SÁNDOR (*széttárja a karját*) Az más.
HOPPKINNSZ Egyáltalán nem más. Nincs más. Mindig ugyanaz...
FARAGÓ (*befejezi Hopppkinnsz mondatát*) ...a szar.

Mindenki egyetértően nevet

SÁNDOR Tényleg le vagytok ti szarva.
HOPPKINNSZ (*nem rá, hanem Faragóra reagál*) Ki volt az?
FARAGÓ (*vidáman, mert még nem gondol semmi rosszra*) Én, tanár úr, tisztelettel. Nincs igazam?
HOPPKINNSZ (*mosolyogva*) Na gyere csak ide, te is, fiam, a mi Sándorunk mellé.
FARAGÓ (*odamegy*) Igenis.
HOPPKINNSZ Még hogy szar?
FARAGÓ Igen. Szerintem legalábbis.
HOPPKINNSZ (*Sándorhoz*) És hogy le vagytok szarva?
SÁNDOR Így is lehet mondani.
HOPPKINNSZ (*kivár, majd emelt hangon*) Nem lehet mondani. Nem tűröm ezt a hangot az iskolában, értitek?
FARAGÓ (*zavartan fordul hátra a többiek felé, nem érti, és még mosolyog*) Hát persze.
HOPPKINNSZ És nem röhögünk közben. Világos?
FARAGÓ Hogyne, hogyne.
HOPPKINNSZ Mit csinálsz te, fiam, ha éppen nem beszélsz ilyen ocsmányul?
FARAGÓ Mostanában semmit, tanár úr. Momentán.

HOPPKINNSZ Momentán? Milyen magyar szó az, hogy momentán?

FARAGÓ Úgy értem, pillanatnyilag.
HOPPKINNSZ Azt akarod mondani, hogy nem dolgozol? Mert az iskolában valóban nem látom nyomát a munkádnak.
FARAGÓ Nem akarom mondani, de ha már így esett, kénytelen vagyok. Nem dolgozom. Momentánperpillanatnyilag. Ja igen: mostjelenleg.
HOPPKINNSZ Erre neveltelek benneteket? Mocskos beszédre és semmittevésre? (*Kokit ad Faragónak*)
FARAGÓ Az nem olyan egyszerű, tanár úr.
DOTTORE (*beleszólna, hogy enyhítse a feszültséget, együtt érzően*) Ne viccelj, Faragó, nem is tudtam, hogy nincs állásod. Mi történt?
FARAGÓ A, semmi, majd egyszer elmesélem, nem lényeges.
HOPPKINNSZ Te itt semmit nem mesélsz el, fiam, amíg én nem adok rá engedélyt. Te arra figyelsz, amit én mondok. Én pedig azt mondom neked, hogy csak azért, mert ebben az országban elharapózott a durva beszéd meg a durva viselkedés, és csak azért, mert egyre több embernek nincs dolga, így aztán nincs is mit elvégeznie, ti nem fogtok lődörögni, tengeni-lengeni és közben minden második szavatokkal trágárságokat fröcsögni a levegőbe. Erre mindenki képes, iskola és tanulás nélkül is. Ezért nem kell az én osztályomba járnokot.
SÁNDOR Értjük, tanár úr. (*Le akar ülni.*)
HOPPKINNSZ (*a gallérjánál fogva rántja vissza*) Hová mész, fiam?
SÁNDOR Csak szeretnék leülni.
HOPPKINNSZ És ki adott rá engedélyt?
SÁNDOR Azt hittem, itt, Dottorénál nem kell hozzá.
HOPPKINNSZ Amíg én itt vagyok, addig igenis tőlem kell kérned engedélyt. Amíg el nem mozdítanak a helyemről, addig itt én parancsolok. Értve?
SÁNDOR (*a fejét vakarja*) Nem egészen, tanár úr. Őszintén szólva.
DOTTORE (*érzi a veszélyt, Sándorhoz*) Hagyd, ne forszírozd!
HOPPKINNSZ Nem egészen? Jól hallottam?
SÁNDOR Igen, jól tetszett hallani. Nem egészen van értve ez az engedély vagy micsoda.
HOPPKINNSZ És szabad tudnom, mit nem ért egészen a tisztelt fiatalúr? Őszintén szólva?
SÁNDOR Azt, hogy miért ne ülhetnék le, ha akarok. (*Kirántja magát Hopppkinnsz keze közül, és leül egy székre*)
HOPPKINNSZ (*eléje áll*) Szóval leülünk.
DOTTORE Elfáradt a Sándor, tetszik tudni. Annyit dolgozik a tévében, hogy ráfér egy kis pihenés. Legalább vendégségben. Tessék helyet foglalni, tanár úr!
HOPPKINNSZ (*ügyet se vet rá*) Elfáradt. Na, figyeljenek ide a fiatalurak! Víí-gyázz!

Mindenki, ha nagy nehezen is, de föláll. Senki nem néz a másokra, mindenki zavarban van

Az úgy nem megy, hogy bejöttök ide, a feneketeket mereszteni a padban, az agyatokat áztatni a langyos vízben, és közben nem tanultok semmit. Se fegyelmet, se rendet, se tisztességet, hogy a tudományról ne is beszéljek, legyen az matematika, magyar vagy művészettörténet.

DOTTORE De hát a Misel például fizikus lett, tanár úr.
HOPPKINNSZ Minek vagytok itt, ha nem akartok semmit?
SÁNDOR De mi akarunk, tanár úr. Most például leülni.

Megpróbál leülni, de Hopppkinnsz durván felrántja

MAJDA (*félhangosan súgva*) A kurva életbe, még mindig milyen ereje van az öregnek.
HOPPKINNSZ Kijössz ide a táblához, fiam, és megmondod, mi az az erő.
SÁNDOR (*kínjában vigyorog, kérdően néz a többiekre*) Ööö, milyen értelemben, tanár úr?
HOPPKINNSZ Amilyen értelemben meg tudod válaszolni ezt az egyszerű kérdést. Akármilyenben.
MISEL Fizikai értelemben jó lesz?
HOPPKINNSZ Nem téged kérdeztelek.
SÁNDOR Jó, akkor a fizikában az erő... (*Könyörög a többieknek*) Súlyjatom már valamit, ezer éve elfelejtettem a fizikát.

Hoppkinnsz hozzávágja a tollát, Sándor a fejét fogja fájdalmában, majd engedelmesen lehajol érte és visszaadja

Hát az erő, az...
MISEL (súg) Mondd azt, hogy az egy fizikai mennyiség.
SÁNDOR Mi van?
HOPPKINNSZ (Miselhez) Azt hiszed, fiam, hogy süket vagyok?
MISEL Ugyan már, tanár úr, nagyon jó fizikai állapotban tetszik lenni.
HOPPKINNSZ Hogy ebben a korban már se látok, se hallok?
MISEL Dehogyan.
HOPPKINNSZ Akkor meg te is kijössz ide a táblához, ahol már korábban is méltóztattál téblábolni, és amíg Sándor gondolkodik azon, hogy mi az erő, te szépen felírod a táblára a te megoldásodat, aztán majd összehasonlítjuk a kettőt.
DOTTORE (rosszul lesz, igyekszik közbelépni) Jaj, azt ne, tanár úr, a táblára ne írjon a Misel semmit, mert az sokba fog neki kerülni.
MISEL (vigyorogva) De főleg neked.
HOPPKINNSZ (Dottoréhoz) Te is kifáradsz ide, fiam, még hozzá krétával a kezekben.
SÁNDOR Tanár úr, az az igazság, hogy az erőt én már csak nagyon köznap értelemben tudnám leírni.
HOPPKINNSZ (lecsap egy kokival) Így?
SÁNDOR (fájdalmas pofával) Mondjuk.
MISEL (a jó tanuló felel) Egész röviden és közérthetően azt lehetne mondani, hogy az erő egy fizikai mennyiség, a mértéke pedig egy vagy több testnek egy másik testre gyakorolt, annak mozgásállapotát befolyásoló hatása.
SÁNDOR Hát ez tényleg pofonegyszerű. Hogy ez nekem nem jutott eszembe! Mondd el még egyszer, Misel! Egyszerű, mint a pofon, tényleg.
HOPPKINNSZ (rácsap) Ebben az iskolában nem pofozunk – sokat –, csak nevelünk. Egy keveset. Ismételd meg! Erő van, de erőszak nincs.
SÁNDOR Én nem bementem, hogy hülyeségeket olvassak fel, vagy ismételjek meg, én műsort vezetek, tanár úr. Vezetek.
MISEL Bravó.
HOPPKINNSZ Hülyeségeket ismételjek? Azt mondtad?
DOTTORE (megpróbálja Misel felé terelni Hoppkinnszt) Nagyon szépen fejezte ki magát fizikailag a Misel, tanár úr. (Miselhez) Nem hiába tanítottunk, vaze, a népi demokráciában.
MISEL Anyád!
HOPPKINNSZ (Sándorhoz) Ismételd el! Mi az erő?
FARAGÓ (Majdához suttogva) Nem kéne leállítani valahogy az öreget? Egyre kínosabb.
MAJDA Pferenc szokta őt látogatni, talán ő tudja, hogyan.
HOPPKINNSZ (meghallja, odaszól) Ott hátul nem tetszik valami?
SÁNDOR Az erő, az öö, valamilyen fizikai mennyiség és ráhatás. Igen, egyik testről a másikra.
HOPPKINNSZ (még mindig hátra) Nem hallom.
DOTTORE (igyekszik kedélyeskedni) Ráférne egy bukás a Sándorra, tanár úr. Jöjjön vissza összel pótvizsgáznunk.
SÁNDOR Valakit úgy pofán vágok, hogy...
HOPPKINNSZ Na ez az, fiam, végre megértetted. Fizikai ráhatás. Miért tart ez nálad annyi ideig?

Felszabadult nevetés

DOTTORE (él az alkalommal, és megint próbálkozik) Tanár úr, drága, remek sajtost csinált a feleségem, meg mindenféle só aprósüteményeket, de csak kezdetnek. Egy művész az én feleségem, tetszik tudni, egy kulináris művész, tessék megkóstolni!
HOPPKINNSZ (kedélyesen) Szóval művész. Akkor körülnézek a lakásban, ha szabad. Mit lakásban? Házban, ugyebár.

Leül, Dottore süteménnyel kínálja

Valóságos kastély, kérem szépen.
DOTTORE Hogyne volna szabad, tanár úr. Ezer örömmel vezetem körbe.
PFERENC (suttogva a többieknek) Nyugi, nyugi, csak egy kis kezdődő szenilitás. Vagy Alzheimer, ha úgy jobban tetszik.
MISEL Mindkét verzió nagyon szimpatikus, a kurva életbe.
HOPPKINNSZ Nagyon sokat felejtettetek a szünetben. Nem lesz ez így jó.

Föláll, kezében valami süteménnyel, amit majszol, bár Dottore megpróbálja a fotelban tartani. Hoppkinnsz ettől kezdve evés közben gyorsan pergő kérdéseket tesz föl, a többiek pedig hasonló ritmusban válaszolnak

Ki volt az a magyar politikus, aki a Tanácsköztársaság idején Moszkvába utazott, és ott Leninnel tárgyalt?
FARAGÓ (félhangosan) Ki az a Lenin, elvtársak?
DOTTORE (hadarva, hogy minél előbb letudják ezt is, ne legyen újabb kínos szituáció) Szamuely Tibor, 1919 májusában. Lenin vele küldte el Magyarországra híres levelét, melynek címe: „Üzenet a magyar munkásoknak”.
FARAGÓ Na most komolyan. Szerintem Lenin élt, Lenin él, Lenin...
MAJDA Szerintem meg mintha nem is élt volna.
HOPPKINNSZ Helyes. Ki lett Kulich Gyula letartóztatása után 1940-től az Országos Ifjúsági Bizottság vezetője?
SÁNDOR De kérdezem én is, ha már így belelendültünk, ki az a Lenin?
MAJDA Hogy Kulich Gyuláról már ne is beszéljünk.
DOTTORE Ságvári Endre.
PFERENC Beszarok ettől a Doktorétól, úgy nyomja ezt is, mintha a Btk-t mondaná fel.
MISEL Na és ki volt a csendőrségnek ama kiemelkedő és rehabilitált harcosa, aki Ságvárit, ezt az újabban köztörvényesnek kiáltott csendőrgyilkost agyonlőtte, mint a törvényes rend megbízhatóan demokratikus öre?
HOPPKINNSZ (Dottorénak) Helyes.
FARAGÓ Éljen és virágozzék a Ságvári liget meg a Kulich Gyula tér!
HOPPKINNSZ Igaz-e, hogy a hasbeszélők voltaképpen a gyomrukban beszélnek?
SÁNDOR Nem igaz.
MAJDA Na, figyeljétek a riportert, hazai pályán milyen otthonosan mozog.
SÁNDOR A szájüregben képzik a hangokat, mint mindenki, de ajkuk mozgását a nyelvcsapéval helyettesítik.
HOPPKINNSZ Úgy van. Hogy hívják a jó tanulót Karinthy Frigyes A jó tanuló felel című humoreszkiájában?
SÁNDOR Steinmann, a grófnő.
DOTTORE Mit szölk, milyen stréber lett a mi Sándorunk?
HOPPKINNSZ (Sándornak) Tudsz te, fiam, ha akarsz.
SÁNDOR (legyint) Csak nem akarok, tanár úr. Nem akarok én már semmit.
PFERENC Na persze, akinek már megvan mindene, siker, hírnév, pénz, nők, mi kéne még? Egy kis bukás talán? Vagy egy nagy?

Röhögés

SÁNDOR De most komolyan! Annyit kerestem már, hogy ha holnap abbahagynám a munkát, akkor is száz évig eléldéghelhetnék a New York-i Plaza Hotelban. Nincs miért hajtani, gyerekek.
MISEL Nem is forintban számol már, hanem dollárban. Napi, mondjuk, ezer dollár, száz évre a mi szegény Sándorunknak. Mennyi is az? Te fölvágsz. Hol van neked harminchat és fél millió dolcsid?
SÁNDOR (meghökkenve) Honnan veszed, hogy ennyim van?
MISEL Mintha most mondtad volna. Csak megszoroztam a Plaza hotelbeli kiadásaidat száz évvel.
PFERENC Legalább egyvalaki tud még közülünk számolni, mert úgy látszik, a mi Sándorunknak annyi a pénze, hogy összeszámolni se képes.
HOPPKINNSZ (szigorúan) Ki engedte meg, hogy az osztály folyton fecsegen?
DOTTORE Senki, tanár úr, de úgy gondoltuk, hogy ez egy baráti találkozó, ahol mindenki bátran beszélhet, amit csak akar.
HOPPKINNSZ Na ide figyeljenek, uraim! Sándor átmegegy kettessel, mert összeszedte magát, a többieknek viszont beírok egy év végi egyest az állandó belebeszélésért, és jöhetnek nyár végén pótvizsgáznunk.
DOTTORE (próbálja megint kedélyesre venni) Rendben, nem bánom, akkor is mindenki vendégül van látva. Na, ki mit iszik? Minden van, olyan is, amiről még az életben nem hallottatok. Tanár úr, egy kis aperitifet?
FARAGÓ Én leiszom magamat, adj valami erőset.
DOTTORE Van egy házi csodapálinkám, mesés.
MISEL Valami baj van, Faragó?
FARAGÓ Á, semmi különös, csak tudod, most, hogy Sándor átment egy kettessel, én pedig megbuktam, rádöbentem, hogy én vagyok az, aki se nem a Sándor, se nem a Pferenc. Szerintem a tanár úrnál Pferenc is átment, mert egyáltalán nem beszélt bele. Írónak újságíró, tévésztárnak művészlélek, ez

vagyok én, Miselkém. Bukta. Na mindegy, megszűnt a lap, ahol dolgoztam, a könyveimért inkább én fizetek, mint nekem fizetnek, úgyhogy nem akar bejönni semmi. E pillanatban. Csak az a baj, hogy ez a pillanat már évek óta tart.

HOPPKINNSZ (*kicsit bárgyú vigyorral*) Na és hogy vagytok, fiam, meséljetelek!

MAJDA Remekül, tanár úr. És a tanár úr?

HOPPKINNSZ Megvagyok, fiam, lassan, ahogy ebben a korban szokás.

DOTTORE (*miközben mindenkinek tölt valamit*) Hallottátok, hogy mi van Angyalkával?

SÁNDOR Hülye barom állat. Most mondd meg, miniszter léte nem képes kontrollálni a nagy farkát.

HOPPKINNSZ (*fölcattan*) Mit mondtál megint, fiam?

SÁNDOR A nagy természetét, tanár úr.

HOPPKINNSZ Na azért.

PFERENC Mi van?

MISEL Hagyott egy gyereket a barátnőjénél, aztán a felesége kitálta az ügyet a sajtónak, és kivágta otthonról.

FARAGÓ Kurvára sajnálom szegény embert. Akkor most biztos az állam kénytelen állni szerencsétlennek a lakbérét. Mert azért az mégsem járja, hogy egy miniszter a híd alatt húzza meg magát, nem?

SÁNDOR Pontosan. Az országot nem kormányozhatják hajléktalanok.

PFERENC És például te foglalkozol a botránnyal?

SÁNDOR A műsoromban? Majd ha megőrültem. Leharapnák a tökömet, ha politikusok magánügyeit teregetném ki.

HOPPKINNSZ (*főlemelkedik a fotelből, és lassan odasétál Sándor elé*) De fiam!

SÁNDOR Jaj, bocsánat, tanár úr, nem mondtam semmit.

HOPPKINNSZ Éppen ez az. Te hazudsz?

SÁNDOR (*meglepetve*) Én? Már miért hazudnék?

HOPPKINNSZ Nem mondd el a tévében, hogy mit csinált egy miniszter?

DOTTORE Még hogy egy miniszter. Az Angyalka! Az osztályból. Tetszik rá emlékezni, biztos.

HOPPKINNSZ Nem téged kérdeztelek. (*Sándorhoz*) Állj fel!

SÁNDOR (*zavarba jön, de feláll*) Igen, tanár úr, azaz nem, tanár úr, nem hazudok, csak tessék megérteni, hogy nem mindig mondhatom el az igazságot.

HOPPKINNSZ És ki engedte meg, ha szabad kérdezni, hogy ne mindig mondd el?

SÁNDOR Nekem is vannak főnökeim, tanár úr, és ők úgy gondolják, hogy egy ilyen kis országban, mint a miénk, nem kellene ujjat húzni a kormánnyal olyan ügyekben, amelyekre az emberek nagy része úgyis azt mondaná, hogy ezt inkább hagyjuk. A mi Angyalkánk félrekürt...

Hoppkinnsz főlemeli a kezét

...hát istenem, megtörténik ilyesmi az egyszerű emberrel is, nem kell ezért a mi politikusainkat keresztre feszíteni. Vagy nem ezért kell.

HOPPKINNSZ Inkább elhallgatod az igazságot?

SÁNDOR Nincs teljesen elhallgatva, tanár úr, mert a bulvárlapok röviden megírták. Csak nem csámcsogunk rajta tovább a tévében, ennyi az egész.

HOPPKINNSZ Én sosem tanítottalak titeket csámcsogásra, csak arra, hogy igazat mondjatok, nem?

DOTTORE (*félsóhajt*) Hát persze, tanár úr, de hogy a magam példájával jöjjelek elő, egy ügyvéd sem mondhat mindig igazat. Hiába, ez egy ilyen szakma. (*Hirtelenjében nem jut más eszébe, egy süteményes tálat visz Hoppkinnszhoz*) Tessék megkóstolni ezt is, nagyon finom.

HOPPKINNSZ Te már megint itt vagy?

DOTTORE Itt lakom, tanár úr.

HOPPKINNSZ Az nem kifogás. Elmehetnél néha sétálni, nem kell mindig otthon ülni. Rossz színed van. Kellene egy kis friss levegő.

MAJDA Majd megvizsgáljuk a Doktorét. Tényleg egy kicsit sápadt.

DOTTORE Na, ha a te késéd alá kerülnék, biztos, hogy rögtön halálsápadt lennék.

HOPPKINNSZ A Sándor legalább ki van festve a tévében. Nem látszik rajta, hogy falféher.

SÁNDOR Nem félek én senkitől.

DOTTORE De most mondja meg a tanár úr, őszintén, nincs félnivalója az embernek ebben a mai világban?

HOPPKINNSZ (*gondolkodik, közben azonban megjelenik Edit, ő is hoz egy tálat, és ez ötletet ad neki, elmosolyogja magát, bólogatni kezd*) De van. Az elhízástól, gyerekek, az elhízástól.

SÁNDOR (*megkönnyebbülten felugrik*) Edit, na végre, hogy előkeültél, de jó, hogy látlak, csókolom a kezedet. (*Megcsókolja a nőt*)

EDIT (*Hoppkinnszhoz, miközben Sándorral megcsókolják egymást*) Az elhízástól fél a tanár úr? Ugyan már! Ez csak egy kis rágcslálnivaló, és különben is a tanár úr remekül tartja magát.

HOPPKINNSZ Köszönöm, hogy hízeleg nekem, kedves asszonyom,

EDIT Edit, tanár úr, kérem, szólítson csak Editnek. Tessék megkóstolni.

HOPPKINNSZ Na nem bánom, ebben a korban már rá vagyok szorulva a finomságokra. (*Az asztal fölé hajol és válogat*) Gusztusos, nagyon gusztusos. És ezt mind maga sütötte?

EDIT Semmiség, egypár perc alatt készen van.

HOPPKINNSZ (*rágcsál*) Ízletes. És házi. (*Kis szünet*) Csak nagyon ártalmas.

EDIT Tetszik tudni, mindig az ártalmas az igazán jó.

HOPPKINNSZ (*kedélyesen*) Halálos mérég.

EDIT Az talán túlzás.

HOPPKINNSZ Bele lehet halni. (*Elégedetten eszik tovább*) Igazam van?

MAJDA (*még nem hajlandó komolyan venni*) Ha Edit jó vajasan csinálta, és attól ilyen klassz omlós, akkor bizony nem vicc, hanem halálos mérég, egyetértek.

HOPPKINNSZ (*hirtelen leteszi a süteményt*) Na ugye.

EDIT Nem ízlik? A doktor úr csak hülyéskedik.

MAJDA Én nem szoktam hülyéskedni. Jó sütemény, szép halál. Minél finomabban sütsz, annál hamarabb dögünk meg. Ez a szomorú helyzet.

EDIT (*kiborul*) Lehet, hogy ezt te viccnek szárod, de velem nem kéne szórakoznod! (*Kirohan a konyhába*)

MAJDA Mi baj van? Ajjaj. Bocs, Dottore, beletrafáltam valamibe?

Csend, aztán megszólal a telefon

DOTTORE (*a többieknek, mentegetőzve*) Nem veszem föl.

MISEL Most jobb, ha újból telefonál?

DOTTORE Na jó, igazad van, inkább kihúzom.

Elindulna a másik szoba felé, de addigra Hoppkinnsz már átsétál oda, fölveszi a kagylót, majd visszajön

HOPPKINNSZ (*Dottoréhoz*) Téged keresnek, fiam.

DOTTORE Jaj, tanár úr, nagyon köszönöm, de igazán nem kellett volna. (*Kis csend*) Tudniillik nem vagyok itthon.

HOPPKINNSZ Bocsánat, ez eddig föl se tűnt.

Dottore bosszúsán a telefonhoz megy, a többiek várnak, Sándor Editet vigasztalja a konyhaajtónál. A beszélgetés azonban mindössze néhány másodpercig tart, és Dottore arcán erőltetett mosollyal tér vissza

DOTTORE Angyalka volt az. Valakitől megtudta, hogy itt leszünk, és azt kérdezte, nem baj-e, ha ő is eljön, bár elfelejtettük meghívni. Mondtam, hogy legföljebb neki lesz kínos meghívás nélkül berontani, úgyhogy jöhet.

FARAGÓ Halaki jóban van Angyalkával? Vagy lehet, hogy le vagyunk hallgatva? Épp most beszéltünk róla, erre telefonál. Nem furcsa?

SÁNDOR Na persze. Jellemző, hogy még mindig milyen paranoiások vagytok.

FARAGÓ Ellentétben veled, aki nem tart semmitől, hanem föl-tárja az igazságot Angyalka csemetéjéről, ugyebár.

MISEL (*röhög*) Reméljük, nem az adóhivatal hallgatja le Dottore lakását, mert még gyanút fog, hogy miből is van ilyen szép lakása az ügyvéd úrnak. Meg az a matisse-os iskolatáblája.

DOTTORE (*Hoppkinnszhoz magyarul beszél*) Az az igazság, tanár úr, hogy nem magunk miatt ilyen szép. Az embernek reprezentálnia kell. Néha idejönnek az ügyfelek, még ha nem is itt van az irodám, és egy ilyen háztól megjön a bizalmuk is. A pénz, tetszik tudni, vonzza a pénzt, ahogy azt a nagy klasszikusok megírták.

HOPPKINNSZ Mi a te apád, fiam?

DOTTORE Meghalt már, tanár úr, de könyvelő volt egy kissővetkezetenél.

HOPPKINNSZ Testvéred?

DOTTORE Kettő.

HOPPKINNSZ És az apád meg az édesanyád tisztességben fölnevelt titeket Angyal földön. Pedig nem volt ilyen házatok, gondolom. Jó, ha két szobátok lehetett.

DOTTORE Pontosan annyi, tanár úr. Két kis szoba.

HOPPKINNSZ (nyájasan) Esténként, amikor együtt volt a család, nem a tévét bámultátok, hanem szépen kikérdeztétek egymást, mi történt napközben, anyátok elkészítette a finom, meleg vacsorát...

FARAGÓ Na persze, egy kis gourmet-knak való üres rizs, vagy még finomabb, vízben főtt krumpli, párizsi, esetleg spenót, na jó, bundás kenyérral, hús csak a hétvégén, idilli kis vacsora. Ez volt a menő a mi köreinkben.

HOPPKINNSZ Gőzölgött a leves, ahogy behozta abban a nagy táliban, és ti körülültétek az asztalt, nem válogattatok, boldogan faltátok, ami elétek került. (Átélessel mesél Dottorénak, mintha a fia volna) Micsoda ize volt annak a húslevesnek! Először én vettem magamnak a nagy merőkanállal, aztán anya osztott a gyerekeknek, és senki nem türelmetlenkedett, mindenki szépen várt a sorára, pedig mindenki nagyon éhes volt már, attól a pilanattól kezdve, hogy a lakásban felszállt a forró leves illata. Emlékeztek arra a szagra? Ettünk, és senki nem fecsegett, mert vacsora közben nem beszélünk.

MISEL Magyar ember evés közben nem beszél.

HOPPKINNSZ És amikor finom marhahús főtt a levesben, ott remegett a tálon, arra várva, hogy végre beleszúrjak a nagykés-sel és a nagyvillával, hogy szétvágjam és szétosszam közöttek, akik már félig nyitott szájjal alig bírták visszatartani magukat...

PFERENC Pfü, hogy utáltam a marhahúst, pláne, ha remegett. Még szerencse, hogy csak ritkán lehetett kapni.

HOPPKINNSZ Igazságosan, mindig igazságosan, az egyiknek is annyit, mint a másiknak, hogy ne legyen vita és megbántódás, ugye, fiaim, soha nem vitatkoztunk, nem esett közöttünk egyetlen hangos szó sem, hiszen annak is örültünk, hogy együtt lehettünk az egész napos fárasztó munka meg a tanulás után.

DOTTORE Az én apám soha nem volt otthon, nem mintha érdekelt volna, lehet, hogy valamit maszekolt, legalábbis ezt hallottuk, hogy legyen egy kis pluszpénzünk, de az anyám arcát látva, és utólag jobban megértve, szerintem valamilyen nője volt az öregnek. Persze akkor nem is volt olyan öreg.

HOPPKINNSZ Anyád mindig vacsorával várt, még a legnehezebb időkben is, soha nem volt másképp, ő tartotta össze a családot, ti pedig észre sem vettétek, milyen erőfeszítés kellett ahhoz is, hogy enivalót adjunk nektek, vagy hogy legalább egy használt télikabátot tudjunk szerezni a másik helyett, amit kinőttél, amit kinőttetek, de ez így volt jó, hetenként egyszer volt fürdés, mert kevés volt a fa, nem lehetett gyakrabban begyújtani a fürdőkályhát, és akkor aztán az egész család egymás után fürdött, ugyanabban a vízben, először a gyerekek, persze, aztán anyátok meg én, és ha befértünk volna a kádba, biztosan együtt is fürödtünk volna mindannyian.

SÁNDOR Én még a mai világban is el tudok képzelni olyat, hogy együtt fürdök valakivel a kádban.

DOTTORE Ha nőnemű.

MAJDA És ha fiatalabb.

FARAGÓ Lehetnek akár ketten is.

SÁNDOR Fürdés közben jön meg az étvágy.

HOPPKINNSZ Ki is hűlt a víz, mire én kerültem sorra, kicsit piszkos is lett addigra, de nem bántam, ezt szoktuk meg, ez volt a miénk, és örültünk, hogy legalább hetenként egyszer meleg vízzel tudjuk megtölteni a kádat, egészen addig, amíg egyszer csak be nem vezették a termálvizet a házba, és onnantól kezdve sárga lett a kádunk, mert a termálvíz ott hagyta rajta a nyomatát, a szaga pedig állandóan ott terjengett a lakásban, és mi büszkéek voltunk a termálvíz szagára, hiszen nekünk valódi meleg vízünk volt, termálkútból, még egészséges is, gyógyvíz, nemcsak meleg, és mindenki akkor fürdött, amikor akart, nem vártunk már a sorunkra, nem akartunk együtt bebújni a meleg vízbe, ilyen az élet: amikor melegebb lesz, mindjárt ki is hűl tőle valami.

SÁNDOR Ezt szépen tetszett mondani. Én is ki szoktam hűlni, miután jót keféltam a kádban.

DOTTORE (röhög) Na, ennyit a régi szép időkről és a boldog család idillekről.

PFERENC Ha a mi Angyalkánk mesélni tudna...

MISEL Tudni még csak tudna, a kérdés, hogy akar-e.

HOPPKINNSZ Az Angyalka? A ti osztályotokba járt? Nem is emlékszem rá. Hogy nézett ki?

DOTTORE Nem csoda, tanár úr, nem tündökölt akkoriban.

PFERENC Arról biztos eszébe pfojt jutni a tanár úrnak, hogy semmit nem tudott megtanulni kívülről. Ő volt az egyetlen. Egy fucak verset sem. Jellemző, épp az ilyenből lesz miniszter.

FARAGÓ Ahhoz képest most úgy dől belőle minden szöveg, mintha szó szerint betanulná mindet.

PFERENC Úgy látszik, mindenki képes a pfejlődésre. Vagy mégiscsak jók voltak azok az alapok, amelyeket a tanár úr pfejtetett le.

FARAGÓ Én nem fejlődtem semmit. Nem lettem miniszter, és nem is tudok több verset, mint akkor.

PFERENC Ez nem a tanár úr hibája.

FARAGÓ Mondtam én ilyet?

PFERENC Akkor jó.

FARAGÓ (ingerülten) Valamint nem dől belőlem folyamatosan a hülyeség.

PFERENC Mondom, jó.

FARAGÓ Ami nyilvánvalóan az én hibám.

PFERENC (szinte kiabál) Nem a te hibád, Pfaragó, nem a te hibád, nem is a tanár úré, úgyhogy valószínűleg az enyém.

FARAGÓ (ő is kiabál) Micsoda?

PFERENC Az, hogy nem lett belőled semmi. Ez az igazság.

Csend, mindenki döbbenetben néz rájuk

FARAGÓ (Pferenchez) Az igazsághoz hozzátartozik, Hogy te voltál tudásban mindenese, Nem tudhattunk olyat, amit te nem, S te csak olyasmire voltál szíves Energiát pazarolni, ami A mi szellemi szintünket tarolta, Nekünk maradt a törmelék, a vatta, Ahol nincs más, mondtad, ott ne keress.

HOPPKINNSZ Á, kemény feje volt az Angyalkának, most már dereng. Az biztos. Jól bírta az ütést.

PFERENC (Faragóhoz) Ne mondd már, hogy én vagyok a hibás, Mert nem volt egy ép gondolatotok, Lehet rá számos és számtalan ok, Kemény vagy lágy pfej, vagy akármilyen más, Épp miattatok nem tudtam repülni, Hernyók, giliszták, fviszazahúztatok, Százlábúak száz lába rám tapadva Nem Ikarosznak, Boeingnak is sok.

MISEL Jól vagytok, gyerekek?

SÁNDOR Nincsenek, nem látod? Kezdődik a dalnokverseny kopaszkodó ifjú bajnokok között.

FARAGÓ Dehogy akartál tőlünk elszakadni, Csak annyira, hogy felettünk lebegj, Mi meg rohanjunk csak hegyről le, hegy-Re fel, követve téged, ott repül, ni, Hogy aztán megint szem elől veszítsünk, Túntél volna el akkor, bár örökre, Cserélted volna el naprendszered, Tán így juthattunk volna hatról ötre, Hisz többre úgyse voltunk képesek.

PFERENC Mi van? Csak nem mentél át álszerénybe? Na mindegy, egyre megy: rám. Jól tudom, Egy kanál vízért imádkoztatok, Legyen mibe a kisebbrendűségtek És engem pfojtani, ha egyszer al-Kalom adódna rám. Ne tégy úgy, mintha Nem értenéd, miről beszélék itt ma, Bár jobb, ha tátoysz, s hallgatsz, mint a hal.

MAJDA Én meg csak hápogok itt, mint a kacska. Nem szorultok véletlenül orvosi beavatkozásra? Egy kis elsősegélyt parancsol valaki?

FARAGÓ (térdre esve) Uram, legyőztél. Ím porban vagyok Nélküled, ellened hiába vívok: Emelj vagy sújts, kitárom keblemet. Pfellázadsz-é, rabszolga, ellenem? Pfel a porból, állat.

PFERENC

HOPPKINNSZ *(fölkáll, és a belső zsebéből váratlanul kihúzza egy pálcát, nagyjából olyan hosszút, mint a karmesteri pálcát, csak annál vastagabbat, és ráüt vele egy jó nagyot Pferenc fejére)*

A porba, szellem!
Előttem nincs nagyság.

DOTTORE Oda nézzetek! Elhozta a botját.

MISEL Ez az? Mintha kisebb volna, mint az iskolában.

DOTTORE Persze, hogy az.

MISEL Ez nem bot, csak egy pálcát.

PFERENC *(görnyedve)* Átok, átok!

HOPPKINNSZ *(Faragóhoz)*

Emelkedjél, Ádám, ne légy levert,
Midőn látod, kegyembe veszek újra.
(Rásós a fejére)

FARAGÓ

SÁNDOR Ez a rohadt tévé!

FARAGÓ És nem tudom, mi bennök a való,

MISEL Én is pont így vagyok vele.

FARAGÓ Óh mondd, óh mondd, minő sors vár reám:

E szűk határu léte mindenem,
Melynek küzdése közt lelke szűródik,
Mint bor, hogy végre, amidőn kitisztult,
A földre öntsd, és béigya porond?
Vagy a nemes szeszt jobbra rendeléd?

MAJDA Ez nem kérdés, elvtársak. *(Iszik)*

FARAGÓ Megy-é előbbre majdan fajzatom,
Nemesbedvén, hogy trónodhoz közelgjen,
Vagy mint malomnak barma holtra fárad,
S a körből, melyben jár, nem bír kitörni?
Van-é jutalma a nemes kebelnek,

SÁNDOR Dehogyan van. Manapság?

FARAGÓ Melyet kigúnyol vérhullásaért
A kislelkű tömeg? Világosíts fel
S hálásan hordok bármi végzetet:
Csak nyerhetek cserémbe, mert ezen
Bizonytalanság a pokol.

HOPPKINNSZ

Ne kérdd
Tovább a titkot, mit jótékonyan
Takart el istenkéz vágyó szemedtől.

MISEL Én nem is kértem, tanár úr, össze tetszett téveszteni valakivel.

Hoppkinnsz lassan megindul a vigyorgó Misel felé, közben folytatja a szövegét is, amikor pedig odaér tanítványához, váratlanul nagy erővel fejbe csapja a bottal. Misel döbbenetben áll, nem érti

HOPPKINNSZ Ha látnád, a földön múltékonyan
Pihen csak lelked s túl örök idő vár:
Erény nem volna itt szenvedni több,
Ha látnád, a por lelkedet felissza:
Mi sarkantyúzna, nagy eszmék miatt,
Hogy a múltó perc élvéről lemondj?

SÁNDOR Semmi, vazeg. De ki mondta, hogy le akarok róla mondani?

HOPPKINNSZ *(ugyanolyan ütemben Sándorhoz sétál, és őt is fejbe vágja. Sándor is meghökken)*

Míg most, jövőd ködön csillogva át,
Ha percnyi léted súlyától legörnyedsz,
Emel majd a végtelen érzete,
S ha ennek elragadna büszkesége,
Fog korlátozni az arasznyi lét.
És biztosítva áll nagyság, erény.

PFERENC *(kacagva)*

Valóban, melyre lépsz, dicső a pálya,
Nagyság s erény leszen tehát vezéred,
E két szó, mely csak úgy bír testesülni,
Ha babona, előítélet és

Tudatlanság állandó mellette őrt,
Miert is kezdtem emberrel nagyot,
Ki sárból, napsugárból összegyúrva
Tudásra törpe, és vakságra nagy.

FARAGÓ

Ne gúnyolj, óh Lucipfer, csak ne gúnyolj:
Láttam tudásod tiszta alkotását,
Nagyon hideg volt ottan e kebelnek.
De, óh Uram! ki fog feltartani,
Hogy megmaradjak a helyes úton?
Elvontad tőlem a vezérkezet
Hogy a tudás gyümölcsét ízlelém.

HOPPKINNSZ Karod erős – szíved emelkedett:

MAJDA Pardon, az a véryomása.

HOPPKINNSZ *(hozzá is odasétál, őt is fejbe vágja, ettől Majda is elnémul)*

Végtelen a tér, mely munkára hív,
S ha jól ügyelsz, egy szózat zeng feléd
Szüntelenül, mely visszaint s emel,
Csak azt kövesd. S ha tettűs életed
Zajában elnémul az égi szó,
E gyöngé nő...

MAJDA, MISEL ÉS A TÖBBIEK MIND NŐ?

SÁNDOR Tényleg, hová lett Edit?

HOPPKINNSZ *(szigorúbban)*

...E gyöngé nő tisztább lelkülete,
Az érdekek mocskától távolabb,
Meghallja azt, és szíverén keresztül
Költészetté fog és dallá szűrődni.
E két eszközzel állandó oldalodnál,
Balsors s szerencse közt mind egyaránt,
Vigasztaló, mosolygó génius.
Te Lucifer meg, egy gyűrű te is
Mindenségemben – működjél tovább:
Hideg tudásod, dőre tagadásod
Lesz az élesztő, mely forrásba hoz,
S eltántorítja bár – az mit se tesz –
Egy percre az embert, majd visszatér.
De bűnhődésed végtelen leend
Szüntelen látva, hogy mit rontni vagyol,
Szépnek és nemesnek új csirája lesz.

DOTTORE *(kiabál)* Edit, gyere, ezt hallanod kell!

Hoppkinnsz hozzávágja a botot, mindenki visszahököl, önkéntelenül védekezően összehúzódik, a tanár pedig szinte föléjük magasodva szaval.

HOPPKINNSZ Mondottam ember: küzdj és bízza bízáll!

Megszóla a csengő. Mindenki megmerevedik, Dottore is abban a pózban, ahogyan lehajolt a hozzávágott botért. A csengő hangjára senki nem mer megmozdulni, csak a belépő Edit indulna meg, de Hoppkinnszra pillantva ő is megáll

EDIT Várunk még valakit? Ki lehet az?

DOTTORE A mi Angyalkánk máris ideröppent.

Hoppkinnsz végignézi a társaságon, aztán lassan megindul az ajtó felé.

Függöny

MÁSODIK RÉSZ

A szín ugyanaz, minden ott folytatódik, ahol abbahagytuk. A társaság mozdulatlanul dermedt, úgy várja a vendéget. Kintől Hoppkinnsz legnyájasabb hangja hallatszik be, és egy nőé

HOPPKINNSZ Csókolom a kezét, Mancika, örülök, hogy látom.
Milyen csinos ma! Jöjjön, fáradjon beljebb!

Csinos, kifejezetten feltűnően, sőt kurvásan öltözött fiatal nő lép be, aki ugyan lehet, hogy a többiek osztálytársa volt, de mintha megmaradt volna majdnem olyan fiatalnak, mint amilyen az iskolában volt. Mögötte széles mosollyal Hoppkinnsz. A meglepetéstől mindenki megmozdul végre, ráismer a nőre, ugyanakkor meg is döbben. Mancika mosolyogva, puszival üdvözöl mindenkit

MISEL Maruska! Hogy kerülsz ide? Dottore nem is mondta, hogy téged is meghív.

FARAGÓ, PFERENC *(egyszerre)* Éva!

MAJDA Ági, nahát, fantasztikusan nézel ki.

SÁNDOR Szia, Eszter, rég láttalak.

DOTTORE *(félre)* Az istenit, ennek a nőnek elment az esze. Még csak ez hiányzott. *(A többieknek erőltetett mosollyal magyarázkodik, miközben nyájasan ő is megcsókolja a nőt)* Akár hiszitek, akár nem, a Kati az ügyfelem, és tök váratlanul ugrott be hozzám. De tényleg. Nekem se szólt. *(Félre, a lányhoz, megkeményedett*

arckifejezéssel) Mit keresel itt? Megőrültél? *(Edithez)* Editkém, hadd mutassam be neked a Katit, aki szintén az osztálytársunk volt, és ráadásul most az ügyfelem, úgyhogy speciel emiatt van most itt. *(Igyekszik a nőt beteretni a dolgozószobájába)* Gyere, Katikám, intézzük el gyorsan! *(Hoppkinnszhoz)* Oppardon! A tanár úrnak gyorsan visszaadom a botját.

SÁNDOR Csak nem képzeled, hogy mindjárt szobára viszed?

MAJDA Dehogynem képzeled ez a mocskos állat. Miért? Te nem vinnéd szobára, ha volna itt egy szobád? Egy napot se öregedtél, Ági, egy árva napot se, esküszöm. Ez egészen hihetetlen. Egy orvosi csoda.

FARAGÓ Bezzeg a te sebészkezed alatt mi lett volna belőle.

A NŐ *(nevet, élvezi a sikert)* Vén kanok vagytok már, maradjatok a seggeteken! El se tudnátok csoszogni a másik szobáig.

EDIT *(Dottoréhoz)* Kati? Milyen Kati? Még sose beszéltél róla. Mi az, hogy egy osztályba jártatok? Nézz rá, és nézz magadra! Szerinted hány év a korkülönbség? Csak nem képzeled, hogy beveszem a süket dumádat?

DOTTORE Pszt, nehogy itt botrányt csinálj, mondtam, hogy az ügyfelem. Különbön is, nézd meg, a többiek is mind ismerik.

EDIT Na persze. Egy ilyen nő a fél városnak az ügyfele. A te ügyfeleiddel pedig úgy általában is tele van a...

Kimegy a konyhába, Dottore utánamegy, megpróbálja visszatartani, Edit becsapja az ajtót, közben viszont a többiek lekapcsolják a vendéget

MISEL *(szigorúan, a nőt kissé félre vonva)* Mit keresel itt, Maruska? Nem kellett volna eljőnnöd.

A NŐ Mi közöd hozzá?

MISEL Az a közöm hozzá, hogy a férjed va... *(Megakad)*

A NŐ Nem a férjem vagy, hanem a férjem voltál. Érted? Voltál. Szabad nő vagyok, oda járok, ahová nekem tetszik. Bár ha tudom, hogy te is itt vagy, nem tetszik.

MISEL Nem igaz, hogy nem tudtad, akkor meg miért nem maradtál otthon? Vagy akárhol.

A NŐ Na persze. Te folyton azt akartad, hogy maradjak otthon, legyen szép rend, tisztaság, meghittség, miegymás, ahogy azt a nagyságos úr képzeled. Ő valahogy csak eltölti a munkát meg a szabad idejét máshol, én meg közben legyek otthon, és ha nétan a nagy tudóst valamikor hazaenné a fene a remek kis intézetéből, frissen, üdén pattanjak elibé. Arra soha nem gondoltál, hogy nem bírok folyton várni rád? Hogy nem érdekelnek a kísérleteid, és nekem hiába magyarázod, hogy a fizikában nem nyolcórás munkaidőben mennek végbe a folyamatok? Nagy ívben teszek a fizikára, érted? Legyél otthon, drágám, szokd meg az otthoni életet, mire jön a gyerek, ne szaladgálj folyton az üzleti ügyeid után, édesem, nem kéne neked üzletasszonynak lenned, drágám, túl zaklatott az az élet, mennyivel jobb itthon, aztán mi van? Nem jön a gyerek. Kire várjak? *(Kiabál)* Rád? Nem jössz. Érted? Nem jössz, és a gyerek se jön, az istennek se jön, talán azért, mert te még dagni sem vagy képes a kibaszott számításaid közben, én meg maradhatok otthon, hogy várjalak téged, és várjam a gyereket. Aztán se te nem jössz, se ő. És miért? Mert, tudod, a kettő között ok-okozati összefüggés van.

DOTTORE *(visszatérően a konyha felől)* Nem kell veszekedni, gyerekek, azt mindenképpen el kellene kerülni. Értsétek meg, ez nem tartozik a bíróságra.

A NŐ Te csak ne szólj bele a dolgainkba, a Misel ügyvédje vagy, nem az enyém, ne próbálj engem meggyőzni semmiről.

DOTTORE Jó, jó, rendben van, csak azt akartam mondani, hogy talán mind a kettőtöknek árt, ha veszekedtek, ahelyett hogy megpróbálnátok szépen megegyezni. Értsd meg, én tulajdonképpen magam ellen beszélek, mert azt szeretném, ha nem is kéne tárgyalás. Szép, békés, megegyezési válasz, az a legjobb mindenkinek.

MISEL Nem tudok nem veszekedni, ha ő folyton veszekszik.

A NŐ Én meg azért vagyok kénytelen veszekedni veled, mert ha nem veszekszünk, akkor mintha nem is léteznél. Egy fizikai folyamat vagy, és kész. De annak is olyan észrevehetetlen, hogy műszerrel se tudlak fölfedezni.

MISEL Akkor meg mi a bajod velem?

A NŐ Hát nem érted? Az, hogy nem vagy. Hogy nem létezzünk így együtt. Legalább robbanás föl egyszerű, mint egy hidrogénbomba.

MISEL Nem mondod, hogy neked egy Teller Ede kell. Nála azért bizonyos tekintetben csak jobb vagyok, nem?

A NŐ Viszont akkor esetleg érteném, hogy mit csinálsz.

MISEL Mit csinállok, mit csinállok? Ez az itthon nekem nem otthon, tudod? A nő, aki történetesen itthon vár rám, valójában nem is a feleségem, nem vár meleg vacsorával, nem bújik hozzám, nem mosolyog rám, nem simogat meg, nem kérdezi, mire van szükségem az egész napi fárasztó gürcölés után, még jó, ha egyáltalán köszön.

A NŐ Azt se érdemelnéd meg. Mit gondolsz? Nekem nem kellett egész nap dolgoznom? És a munka után bevásárolnom? Aztán elrohanni a gyerekekért az óvodába? Hazahozni, foglalkozni velem? És akkor még téged várjalak kipihenve, mosolyogva? Majd ha kivesszed a részed abból, amiből állandóan kivonod magad, talán akkor.

MISEL *(megdöbbenve)* De hát... nincs is gyerekünk.

DOTTORE Szerencsére. Az csak bonyolítaná az ügyeket.

A NŐ És ki miatt nincs? Na, ki miatt?

MISEL Nehogy megint azt merd mondani, hogy impotens vagyok. Kikérem magamnak.

A NŐ Miért? Ki lehet még impotens kettőnk közül?

MISEL A harmadik, például. Az a farkatlan barátod.

A NŐ Az üzletársam, nem a barátom, és egyébként ha neked akkora volna, mint neki, folyton a nyakadban lógnának a nők.

DOTTORE Ezt nem kell, gyerekek. Ne szórakoztassátok a bíróságot. Képzeld csak el, Misel, ott ül a szerencsétlen, elvált, fiatal bírónő, és hallgatja a családi vitát a te farkadról. Te meg ott állsz, lekonyulva. Nem fog megszánni.

MISEL *(a nőre mutat)* Hogy meri kevesellni?

A NŐ Hogy merem? Úgy, hogy kevés volt. Kevesebb az elégnél, kevesebb a normálisnál, kevesebb a kevésnél is. Mondhatnám, elenyésző mértékű.

MISEL *(felhőrdülve)* Elenyésző méretű?

A NŐ Méretű, mértékű, tökmindegy. De az biztos, hogy elenyésző.

DOTTORE Tisztelt bíróság, kérem a tárgyalás felfüggesztését.

MISEL Nem is tárgyalok veled.

A NŐ Te nem tárgyalasz? Hogy jössz te ahhoz, hogy ne tárgyalj? Vedd tudomásul, itt csak én lehetek az, aki nem tárgyal.

MISEL *(Dottoréhoz)* Most mondd meg, normálisak a nők? Amióta kiszabadultak otthonról, megbolondultak. Nem csodálom, mert dolgozniuk is kell, gyereket is nevelni, háztartást vezetni, úgyhogy fogalmuk sincs, mi az igazi dolguk, de mégis. Kész örület.

DOTTORE Nehogy nőpolitikai előadást tarts a bíróságon! Mondom, hogy ott kezdődik, hogy majdnem minden bíró nő.

MISEL Hát nem abszurdum ez is? Minden bíró nő, minden tanár nő, lassan minden orvos és rendőr is nő lesz. Azt se tudják, mitévők legyenek, de ők osztják az igazságot, az eszt, az egészséget, a biztonságot. Ahelyett, hogy szépen otthon maradnának, de nem, ez nekik nem hivatás, nem munka, és mellest a társadalom sem tartja annak. Miért nem adnak rendes fizetést azoknak, akik hajlandók otthon maradni? Legalább nem nekem kellene keresnem rájuk is.

A NŐ Rájuk? Miért? Hány nőre keresel, ha szabad kérdeznem?

MISEL És még féltékenyek is.

A NŐ Befejezted a sirámmaidat?

MISEL Soha. *(Ordít)* Elegendem van abból, hogy elegend van.

A NŐ *(hangot és arckifejezést vált, lágy és simogató lesz)* Szeretem, amikor dühös vagy.

MISEL *(lejjebb veszi a hangját, de még sértett képet vág)* Hagyjál!

A NŐ *(odabújik hozzá)* Olyankor mégiscsak előbújik belőled a férfi.

MISEL *(látszik rajta, hogy ez jót tesz a hiúságának)* Már hogy bújna elő, amikor elenyésző méretű?

A NŐ *(a lába közé nyúl)* Mértékű. Veszek róla mértéket, jó?

MISEL *(nehezebben szedi a levegőt)* Ne csináld! Nem vagyunk egyedül.

A NŐ Na és? Kit zavar? Miért ne csinálnám?

MISEL Mert nem állok jól magamért.

A NŐ Dehogynem, nagyon jól állsz jól.

MISEL Mit akarsz tőlem?

A NŐ Valami jót végre. *(Megcsókolja Miselt, ledönti a kanapéra, és gyűri maga alá)*

MISEL Ne, kérlek!

A NŐ De.

MISEL Mondom, hogy ne!

A NŐ Mondd inkább, hogy igen!

MISEL *(egyre jobban zihál)* Segítség!

A NŐ *(szinte megerősokolja a férfit)* Kis türelem, mindjárt megérkezik az is.

MISEL Segítség!
DOTTORÉ Nem vállalom.
A NŐ (szinte Mixelen lovagolva megadja neki a kegyelemdőfjést) Nesze.
MISEL Maruska, imádlak. (Lihegve elnyúl a kanapén, A Nő pedig úgy ül rajta, mint idomár a megszelídített vadállaton)
DOTTORÉ Ez gyorsan ment. A Magyar Köztársaság bírósága nevében kihirdetem az ítéletet. Az első menetben kiütéssel győzött...
A NŐ ...az erősebb...
MISEL (elhaló hangon) ...nem!
A NŐ Igen, az erősebb nem.
HOPPKINNSZ (széles mosollyal csatlakozik a társasághoz, és fölsegíti A Nőt Mixelről) Jöjjön, kedves Mancika, üljön valami kényelmesebb helyre, itt van ez a fotel. (Lehúzza A Nőt derékig felcsúszott szoknyáját, és látható élvezettel simítja ki a gyűrődéseket)
A NŐ Köszönöm, kedves tanár úr.
HOPPKINNSZ Szólítson csak Hoppkinnszra, nyugodtan. A háttal mögött úgyis mindenki így nevez, a maga szájából pedig ennyi év után kifejezetten jólesik hallani.
A NŐ (kedveskedve, de azért óvatosan) Igenis, kedves... Hoppkinnsz. Hú, de furcsa ezt szemtől szembe mondani a tanár úrnak.
HOPPKINNSZ (elneveti magát) Ugyan már, ne féljen tőle. (Hirtelen hangot vált, szinte kiabál) Hopp, kinn teremsz a táblánál, fiam! Hopp, kinn!

Mindenkinek ijedten ugrik fel a helyéről, és várakozóan néz a tanárra

A NŐ Tetszik látni, még mindig be vannak tojva.
SÁNDOR (feszült arcvonásai megengyhülnek) Aha, ez csak humor volt.
FARAGÓ Ugyanis itten vannak humorok, mert mink jól érezzük magunkat.
PFERENC Humorból akár ki is mehethék a táblához, ha már a tanár úr szólított. (Odamegy Hoppkinnszhoz) Tanár úrnak tisztelettel jelentem, itt vagyok.
HOPPKINNSZ (meglepődik) Mit keresel itt, fiam?
PFERENC Hopp, kinn termettem, tanár úr, ahogy mondani szokott.
HOPPKINNSZ Igen? (Fenyegetően mosolyog) Meglátunk egy csinos fiatal hölgyet, és máris iderohanunk?
PFERENC Igenis, tanár úr, pontosan ez a helyzet.
HOPPKINNSZ Iderohanunk, csapatot, papot hátrahagyva, és még csak nem is köszönünk? Egy úri férfi nem köszön egy úri hölgynek? (Megfogja Pferenc pajeszát, és lehúzza a férfi fejét, egészen a nő combjáig)
PFERENC (fájdalmában sziszeg, de aztán összeszedi magát) Szia, Éva.
HOPPKINNSZ Hallja ezt, Mancika? Szia, Éva. Az osztály legjobb tanulója. Mintagyerek. Példakép. Szia, Éva. Még ha valaki a hátsó padosorokból így köszönne, azt mondom, rendben van, ezt tanulta otthon, még az is szép, hogy eljutott a Csikágótól a gimnáziumig. De te, fiam, nem a Csikágóból jöttél. Hányszor kell még elprédikálnom nektek, hogy nem Mancikával álltok szemben, akit esetleg még lesziamicikázhattok, hanem a NŐ-vel? A nagy ő-vel. Az ideállal. Le mernétek sziamancikázni szívetek nagy szerelmét? (Tovább húzza maga felé Pferencet)
PFERENC Hszszsz, dehogymernénk, tanár úr.
A NŐ (kicsit zavartan, de azért határozottan) De kedves Hoppkinnsz!
HOPPKINNSZ (meg se hallja) Ha Mancikához nem úgy közeledtek, mint a nagy ő-höz, akkor soha nem is lesz belőle az, és még a valódi nagy ő is visszavedlik egyszerű Mancikává. Igazam van, Mancika?
PFERENC Igenis, tanár úr.
A NŐ Nekem semmi kifogásom a sziaéva ellen, kedves Hoppkinnsz, és nem is várom el, hogy én legyek a nagy ő, elég, ha nőnek néz, és nem cselédek vagy agyilag alsóbbrendű hülyének.
HOPPKINNSZ Nincs igaza, Mancika, kedves, mert ha eleve nem kapja meg a megkülönböztetett tiszteletet a férfiktól, akkor kétszeresen nehéz lesz később az egyszerű, mindennapi tisztelet saját erőből kivívni. Nem szabad megadni a lehetőséget a férfiaknak, hogy mindjárt felülről, a magasból kezdjék. Induljanak el alulról, és ziháljanak, küszködjenek, amíg fel nem érnek a csúcsra. Ahol ott van maga, Mancika.
A NŐ Jólesik, tanár úr, hogy ennyire védi a nők érdekeit, de én be-

érem kevesebbel, úgyhogy kérem szépen, engedje már el ezt a szegény fiút. Nézze, mennyire szenved.
HOPPKINNSZ (Pferenchez) Köszönd meg az ifjú hölgynek, hogy ennyivel megúszta. (Elengedi)
PFERENC (dühös, nem néz A Nő szemébe) Kösz.
HOPPKINNSZ Ez lett volna az illő köszönet?
A NŐ Ugyan, hagyja már, kedves Hoppkinnsz tanár úr, bízva csak rám!
HOPPKINNSZ Ha így akarja, parancsoljon vele, Mancika, a magáé.
A NŐ Fáj?
PFERENC Nem.
A NŐ Gyere, adok rá egy pusztit.
PFERENC Nem kell, kösz. Adtál volna akkor, amikor nagyon hiányzott.
A NŐ Amikor folyton követtél hazáig az iskolából? Hogy adtam volna, ha állandóan azt játszottad, hogy csak véletlenül mész ugyanarra?
PFERENC Nagyon jól tudtad, hogy ez a véletlen nem véletlen, mert pont az ellenkező irányban laktam.
A NŐ És, mondjuk, ha nagyon jól tudtam, akkor nekem kellett volna visszafordulnom, odamennem hozzád, és szájon csókolnom téged? Csak azért, mert kerülővel mész haza? Téged? Az osztály ászát? Királyát? Dzsókerét? A mindentudó sztárt? Aki nemcsak matekban a legjobb, de irodalomban is, ráadásul a Fradi ifiben, na jó, a tartalékban focizik? Ezt, ugye, te sem gondold komolyan?
PFERENC Vártam az alkalomra.
A NŐ Az alkalom nem magától jön, hanem meg kell teremtenünk.
FARAGÓ (nem bírja tovább, beleszól) Mindannyian megvesztünk érted, Éva.
PFERENC Hazudik. Mindenkinek szeretett volna téged megkapni, de csak én voltam, aki reménytelenül bár, de őrülden szerelmes is voltam beléd.
A NŐ Miért reménytelenül? Be kellett volna vallanod.
FARAGÓ Bevallom.
PFERENC Neked itt nem osztanak lapot.
FARAGÓ Őrülden szerelmes voltam.
A NŐ (érdeklődve ránéz Faragóra) Komolyan?
PFERENC Ugyan már! Én vagyok az, aki szeretlek. Nemcsak szerettelek, szeretlek most is.
A NŐ Huszonöt évvel később.
PFERENC Szeretlek.
A NŐ Késő. Nem vagy egyenes ember, és nem vagy bátor. Akkor bezzeg annyit sem mertél mondani, hogy muukk.
PFERENC Muukk.
A NŐ Mondtam, hogy már mindegy.
PFERENC Muukk, muukk.
A NŐ Hiába.
PFERENC (ordít) Muukk, muukk, muukk!
A NŐ Nem vagyok süket.
SÁNDOR Ilyenek a nők. Ha nekik úgy tetszik, nem hallanak meg semmit, még ha a legszebben mondja is az ember.
PFERENC Muukk.
A NŐ Értettem.
PFERENC Na végre. És mit szólsz hozzá?
A NŐ Semmit.
MISEL (sóhajt) Azt hiszem, jól tettem, hogy elváltam. Én ettől kiborulnék.
PFERENC Akkor most mit csináljak?
A NŐ Hagyj békén!
PFERENC Soha.
A NŐ Bezzeg akkor nagyon is békén hagytál, amikor Angyalka lecsapott rám, ugye?
PFERENC Az egészen más helyzet volt. Kár ezt felhozni.
A NŐ Amikor kilopta a táskádból a nekem szánt szerelmes leveledet, és elkezdte felolvasni, szintén békén hagytál. De nagyon. Mintha semmi, de semmi közöd nem lett volna hozzá és ahhoz a levélhez.
PFERENC Nem tudtam mit csinálni.
A NŐ Például elvehettél volna tőle azt a rohadt levelet.
PFERENC Próbáltam, de nem sikerült.
A NŐ Verekedned kellett volna érte.
PFERENC Azt is akartam, de a többiek nem is engedtek Angyalka közelébe. Lepattantam róluk. Te is láttad.
A NŐ Hagytad magad, és hagytad, hogy közröhej legyen az érzelmeidből.

PFERENC Mégis mit kellett volna tennem?
A NŐ Üvöltened. Például. Ütnöd, vágnod. Például. Nem enged-
ned. Érted? Nem engedned.
PFERENC Ők voltak az erősebbek.
A NŐ Te pedig a gyávább.
PFERENC A tülerő ellen nem tehettem semmit.
A NŐ *(deklamál, és úgy csinál, mintha egy levelet olvasna föl)* Éva,
egyetlen szerelmem!
PFERENC *(zavarban)* Ne, nem kell ez! Igazán!
A NŐ Régóta készülök arra, hogy megírjam neked, mit érzek, de
remeg a kezem most is.
PFERENC Hagyd abba! Ne itt, mindenki előtt!
A NŐ Tudom, hogy minden nap minden órájában a tarkódon ér-
zed a tekintetemet. Nem nézel hátra sosem, de tudod, hogy
csak téged nézlek, akármilyen történik az osztályban. Ha felelek,
neked mondok, amit mondok, és nem a tanárnak. Ha
Hoppkinnsz valamiért kínoz az osztály orra előtt, neked tűrök
és neked szenvedek. Ha dolgozatot írunk, neked diktálom ma-
gamban, hogy mit írj, azt remélve, hogy van gondolatátvitel.
MISEL Ja. Pontosan. És dolgozatátvitel.
A NŐ Ha alszom, veled álmodom, ha álmodom, akkor mindig
azt, hogy velem vagy. Nem bírok ki nélküled egyetlen percet
sem. Ha azon kapom magamat, hogy egy pillanatra nem rád
gondoltam, mintha tőr hasítana belém.
MAJDA Életveszélyes ez a csaj.
A NŐ Úgy érzem olyankor, mintha megcsálnálak, és ez elvisel-
hetetlen.
PFERENC *(megpróbálja erőszakkal befogni A Nő száját)* Mondtam,
hogy ne.
A NŐ *(kiszabadítja magát, és tovább szónokol)* Reggelenként alig
győzöm kívánni a pillanatot, hogy fölkelhessek, és elrohanhas-
sak az iskolába, ahol téged láthatlak, délután pedig kétségbe-
esem, hogy már megint el kell válnunk. Nem bírom tovább,
szerelmem. A tiéd vagyok mindenestül, és csak arra kérek,
hogy egyszer, legalább egyszer fordulj vissza felém, ha nézlek.
Érezd meg, kérlek. Egyetlen pillantásért könyörgök, vagy...
PFERENC *(végre sikerül betapasztania a száját)* Nem bírod be-
fogni végre?
HOPPKINNSZ *(botjával rásóz egyet Pferencre)* Na de fiam!
SÁNDOR *(ő is odamegy, szétválasztja Pferencet és A Nőt)* Gyerekek,
megőrültetek?
A NŐ *(diadalmasan kiböki)* Vagy meghalok.
SÁNDOR *(úgy tesz, mintha A Nőtől elvenné a levelet, és ő is olvasná
tovább)* Könyörülj meg rajtam, szerelmem! A te pont, pont,
pont-od. *(Magasra emeli kezében a virtuális levelet. Körülnéz.)*
Pont, pont, pont? Nem írta alá senki. *(Szünet)* Hát ez nem
szép. Nagyon nem szép.

*Pferenc ráront, megpróbálja tőle elvenni a nem létező levelet, de
Sándor magasabb nála, feltartja a karját, nem hagyja, hogy Pferenc
elérjen a kezéig*

Mit is csináljunk? Megvan. Jelentkezőt várunk. Halló, halló, fi-
gyelem. Egy elveszett szerelmes levél várja gazdáját. A levél sze-
rencsés címzettje egy bizonyos Éva *(Kitör a taps)*, de a levél író-
ját egyelőre nem ismerjük. Kérjük, hogy amint felismeri
önmagát, jelentkezék a strand főbejáratánál. Pardon, a kated-
ránál.

*Pferenc, aki közben feladta a reménytelen küzdelmet, leszegi a fejét,
nem mozdul*

Halló, halló, figyelem! Elveszett szerelmes levelet találtunk.
A levél így kezdődik: *(Patetikusan recitál)* régóta készülök arra,
hogy megírjam neked, mit érzek, de remeg a kezem most is.
Hölgyeim és uraim, kedves elvtársak, ismerős-e önöknek a le-
vél? Kérjük, jelentkezék a levél elkövetője, aki csupán pont,
pont, ponttal jelöli magát.

FARAGÓ Na mi van? Senki nem meri vállalni a hősszerelmes
szerepét?

MISEL Kínos a sok nyál és csöpögés?

MAJDA Netán a gecitől ragacsos mondatok vállalhatatlanok?

Kezdi körülvenni Pferencet

SÁNDOR Álljon elő a szenvedő pferfiú, hogy szembeállíthassuk szí-
ve választottjával, aki szeretné tudni, ki epekedik érte oly nagyon!

A NŐ Menjetelek a piccsába, és menjen ő is!
SÁNDOR Nem akarsz találkozni a hozzád esdeklő szerencsétlen
nyomorulttal?
A NŐ Ha ennyire szerencsétlen, nem.
FARAGÓ Hallod? Szerencsétlen hülye. Mondd meg neki, hogy
te írtad. Szégyen a szexuális nyomor, de ebben az esetben még
hasznos is lehet. Hátha megszán ez a jóérezésű kislány.
Gyerünk már, elő a pfarbával! Itt az alkalom.
PFERENC *(kétségbeesetten kiabál)* Hagyjatok békén!
DOTTORE, FARAGÓ, MAJDA, MISEL *(mint egy férfikar)* Ha
pferfi vagy, légy pferfi, s ne hitvány, gyöngé báb!
PFERENC *(üvöltve)* Nem! Nem én írtam. Világos? Nem én írtam.

Csend lesz, mindenki elhallgat

Nem.

A NŐ *(ő mozdul meg először)* Szóval nem. *(Úgy tesz, mintha ki-
venné Sándor kezéből a levelet, és úgy tesz, mintha összetépné)*
Szóval megtagadsz. Megint. Nincs levélíró, nincs levél. Nincs
szerelmes, nincs szerelem.

FARAGÓ Én szeretlek, Éva.

A NŐ Nem érdekel. Húzz innét!

DOTTORE, MAJDA, MISEL Hitvány, gyöngé báb!

HOPPKINNSZ *(zsebéből kivesszi a pálcát, és magasra emeli)* Na elég
legyen ebből! Hopp, kinn teremsz a táblánál, fiam!

*Pferenc felé mutat, de véletlenül kiejti a kezéből a pálcát, amire min-
denki meglódul, hogy ő adhassa vissza. Pferenc ér először oda, fölveszi
a botot, már nyújtáná Hoppkinnsznak, de aztán meggondolja magát,
és a kezében tartja*

PFERENC Osztály, vigyázz! *(Mindenki önkéntelenül vigyázzba áll)*
Na azért.

HOPPKINNSZ *(nyújtja a kezét a botért)* Köszönöm, fiam.

PFERENC *(a botot nézegeti)* Milyen jó állapotban van ez a kis osz-
tályfőnöki bot. Jéé! Mintha teljesen új volna. Lehet, hogy a tanár
úr nem is ezzel verte a fejünket?

HOPPKINNSZ *(bólogat)* Vigyáztam rá, fiam. Karbantartott, mu-
zeális darab.

SÁNDOR Bezzeg a mi fejünkre nem tetszett vigyázni. Az én fe-
jem legalábbis nincs ennyire újszerű állapotban, mint ez a bot.

PFERENC *(odasóz Sándor fejére)* Nem humorizálunk, pfiam, itt
komoly dolgokról beszélgetünk.

SÁNDOR Ez még nem ok arra, hogy ekkorát basszál a fejemre.

PFERENC *(szigorú arccal odalép hozzá, megfogja Sándor pajeszát,
és ugyanúgy húzni kezdi, mint Hoppkinnsz)* Nem hallottam jól,
amit mondtál.

SÁNDOR Basszál, basszál, azt. Hogy ekkorát basszál.

PFERENC *(ütni kezdi Sándor fejét)* Igen? Akkor viszont kénytelen
vagyok megtorlással élni, pfiatalember. Az igazán nem járja,
hogy panaszainkat ilyen hangnemben és stílusban terjesszük
elő, ugyebár. Mindenki értette?

*A többiek hümmögnek, bólogatnak, nem tudják, hogy mire véljk
Pferenc kirohanását*

Na azért. *(A Nő fordul)* A kisasszony is érteni méltóztatik?

A NŐ Nincs mit tárgyalnunk egymással.

PFERENC Nincs? Még hogy nincs? Miért gondolja azt a kisas-
szony, hogy a gimnáziumban úgy lehet viselkedni, mint egy
nyilvánosházban? Miért gondolja, hogy vissza lehet például élni
a ruhaviselési renddel? Hogy a pformaruhát olyan szabadosan
lehet hordani, hogy minden, de minden közszemlén legyen?
Térd, comb, kebel, satöbbi, satöbbi. Segg. Minden, ami dom-
borodik és pfszül. Miért érzi természetesnek, hogy a leger-
kölcstelenebb példát mutatjuk mindenkinek, és megrontunk
mindenkit?

A NŐ Megrontunk? Nocsak. Ha jól emlékszem, te vagy az idő-
sebb.

PFERENC Nem tegeződünk, kisasszony. Ártatlan fiúkat csábí-
tunk a bűnre?

MAJDA Már amennyiben az önkielégítés bűnnek számít.

FARAGÓ Nő helyett szerintem nem bűn.

MISEL Ha van nő, akkor meg még kevésbé. Én például ránézek a
feleségre, és azonnal magamhoz nyúlok.

DOTTORE Vagy egy kiadós önkielégítés reményében elvász.

PFERENC Pofa be! Csak az beszélhet, akit kérdeztem. *(A Nőhöz)*

Nézzen rá ezekre a szerencsétlenekre, óra közben maszturbálnak. Maga miatt.

A NŐ Legalább könnyíték rajtuk. Ennyit bármikor hajlandó vagyok megtenni értük.

SÁNDOR (A Nőhöz) Na vigyázat, nem szeretném, ha egy kalap alá vennél bennünket. Nem mindenki volt kénytelen maszturbálni.

PFERENC Mi van? (Kiesik a tanári szerepből)

SÁNDOR Hogyhogy mi van? Miért? Szerinted mi van?

PFERENC Azt akarod mondani, hogy te jársz Évával?

SÁNDOR Nem, nem azt akarom mondani, hogy járok, hanem azt, hogy dugok. Nem kell ehhez sehová sem járni, legföljebb egy ágyra. Érted? Dugok. Lefekszünk egymással, világos, faszfej? Pfaszfej.

A NŐ (Sándorhoz) Hagyd, nem tartozik rá.

SÁNDOR Hadd tudják meg ezek a seggfejek.

PFERENC (meghökkenve) Dugtok? (A Nőhöz) Ez igaz?

A NŐ Neked végképp nem tartozom elszámolással.

PFERENC (Sándorhoz lép) Te blöffölsz.

SÁNDOR Mit szeretnél? Hogy bólogassak? Vagy számoljak be neked arról, hogy mekkorákat sikongat, amikor elélez? Milyen bizonyítékot terjesszek elő neked, kérlek szépen?

A NŐ (Hoppkinnszhoz) Egyébként hazudik, egy szó sem igaz az egészből, tanár úr. Ő is csak felvág, ahogy ez a sok tökös fiú mind.

SÁNDOR (megragadja A Nő fejét, és egészen közel hajol a szájához) Hazudnék?

Szinte megharapják egymást, és érződik, hogy a legszívesebben mindjárt be is falnák egymást

Egy szó sem igaz?

A NŐ Nem nagyon.

SÁNDOR Szóval akkor egy kicsit mégis igaz? Milyen kicsit? Tizenöt-husz centit? Vagy az a húsz-huszonöt centiméterescke talán igaz?

MISEL Ne vágj föl, Sanyi, mi minden tornaórán látjuk azt a pár centit.

A NŐ (nyögvé, felhevülten, még mindig egy hajszálnyira Sándor szájától) Igen, épp annyira igaz. Tizenöt-huszra.

SÁNDOR És az neked olyan kicsi?

A NŐ Nem, az nekem nagyon (Liheg)... igaz.

SÁNDOR (elengedi a nő fejét) Na ugye.

PFERENC (állon vágja Sándort, majd ráveti magát) Rohadt, szemét állat!

A földre kerülnek, és ott verekednek tovább, egészen addig, amíg följük nem magasodik Hoppkinnsz

HOPPKINNSZ Ááállj!

Keresi a pálcáját a zsebében, de nem találja, hiszen Pferencnél van, helyette a színes tollát húzza elő. Egy pillanatra ösztönösen mozdulatlanul válik mindenki, de miután kiderül, hogy a tanárnál nincs bot, csak toll, folytatódik a verekedés

Ááállj!

DOTTORE Nem akarják abbahagyni, tanár úr. Élethalálharc folyik. Súlyosabb, mint az osztályharc.

HOPPKINNSZ Nem látad a botomat, fiam?

MAJDA Nem, tanár úr. A Pferencnél volt az előbb, de most eltűnt. Lehet, hogy valahol a hasa alatt van.

FARAGÓ Operáld ki alóla, doktorkám!

MAJDA Vagy a föld nyelte el.

MISEL A magyar föld.

FARAGÓ Nem eladó.

DOTTORE Dehogysnem. Tudnék én mesélni.

HOPPKINNSZ Keressétek meg!

MISEL Igenis, tanár úr.

A verekedésben részt nem vevő fiúk odamennek, és ímmel-ámmal ugyan, de szétválasztják Pferencet és Sándort

FARAGÓ Nincs, tanár úr, sehol.

MAJDA Legalábbis miszlikben nincs, és már az is reményt keltő.

A NŐ (először Sándorhoz megy aggódva, majd Pferenchez) Nem lett semmi bajod? Mutasd magad. Borzasztóak vagytok. Hülye kanok.

PFERENC (rendezgeti a ruháját) Már aki. Vannak hülye kanok, és van egy szerelmes pferfi. A kettő nem ugyanaz.

A NŐ Tényleg nem. A hülye kan legalább a maga húszcentis módján szeret, na jó, tizenöt, az állítólag szerelmes férfi pedig sehoggy. Megtagad. Nem vállal.

PFERENC A hülye kan legfeljebb megdug, az nem ugyanaz.

A NŐ Lehet, hogy ő sem szeret, de...

Nyílik a konyhaajtó, megjelenik Edit két tálcával a kezében. Az utolsó mondatokat már hallotta

...tudod, az ő tizenöt-husz centije éppen belém illik. Nem megdug, hanem dugunk. Én vele, ő velem. Együtt. Érted?

EDIT (kirobban) Ez a büdös kurva még mindig itt van?

DOTTORE (idegesen magyarázkodva) Mondtam már, hogy az ügyfelem. Hogy viselkedhetsz így? Képzeld, mit fog mesélni rólam. Egy ügyvéd karrierjét ezzel egy életre tönkre lehet tenni.

PFERENC (A Nőhöz) Nem, nem értem, semmit sem értek. Nem értem, hogy lehet ez a senki jobb nálam. Nem értem, hogy miért nem olyan ez, mint a matematika. Én vagyok a jobb, a több, ez ilyen egyszerű.

A NŐ Mert az egyenlet többismeretlens, azért, nagyokos.

EDIT (Dottoréhoz) Nem érdekelnek az ügyfeleid, pláne a kurvaid. Csak annyit kérek, hogy ne vonultasd föl őket előttem.

DOTTORE Jól van na, mindjárt kikísérem.

EDIT (mindenkihez, dühösen) Kész a vacsora, tessék leülni az asztalhoz.

SÁNDOR Mi az, hogy kikiséred? Hogy képzeled? Ez nem kanbuli, Dottore, kifejezetten jó, hogy Eszter is itt van velünk.

DOTTORE (sutyorog Sándornak) Látod, mekkora a balhé, jobb a békesség.

SÁNDOR Nyugi, majd lekapcsolom a feleségedet, oké?

MISEL Nem várjuk meg a vacsorával Angyalkát?

EDIT (még ideges, de megpróbál szívéllyességet magára erőltetni) Aki bújt, aki nem, eszünk. Angyalka majd megkapja a maradékot.

DOTTORE Aki nem dolgozik, vagy politikus, az ne is egyék. Úgyhogy ne hagyjatok neki semmit. Üljetek le, és zabáljatok.

PFERENC (Dottoréhoz) Hogy lehet, hogy ez a nő veled is lepfekszik?

DOTTORE Kicsoda? A Kati?

PFERENC Igen, az Éva. Hogy lehet? Egy ilyen kurvázó tetűvel, mint te. Nem hiszem el. Hogy lehet az, hogy mindenki beövakodott a picsájába, csak én nem? Miközben mindig én voltam köztetek a legjobb mindenben, elképzelhető az, hogy ezt csak egyetlenegy ember nem volt hajlandó elismerni? Ő? Ez a közkurva. Bottal esetleg sikerülne, tanár úr?

HOPPKINNSZ Neked már azzal sem, fiam. Kérem vissza. Talán ha azt a régi levelet aláírtad vagy vállaltad volna.

PFERENC (keresgéli a zseibeiben, nem találja) Nem adom. Hol a pfenében van?

HOPPKINNSZ Áttatod magad, fiam.

MAJDA Na én nem bírom tovább, rágyújtok.

FARAGÓ Nekem is adj, légy szíves.

MAJDA (kinálja a cigarettát) Misel?

MISEL Ha már itt szívunk, hát szívjunk, nem bánom.

Rágyújtanak, és kicsit odébb húzódnak. A többiek egyelőre nem vesznek róluk tudomást

PFERENC (Dottorénak) Tudod mit? Tennél nekem egy szívességet? Közöld a kurváddal, hogy vagy lepfekszik velem most, vagy nem képviseled tovább az ügyét.

DOTTORE Milyen ügyét? (Elképed, és suttogóra veszi) Te hülye vagy? Nincs semmilyen ügye. A szeretőm, bazmeg, ő a szeretőm. Egy osztályelső hogy lehet ilyen értetlen marha? Gyere, együnk valamit!

PFERENC Ha a szeretőd, annál inkább. (Egyre nyugtalanabban keresi a pálcát) Hol az a rohadt bot? Zabálj, de előtte ismertesd ezzel a nővel a teendőit.

DOTTORE Te nem vagy komplett. Na mindegy. Mindent a vendégért. (A Nőnek) Kati, le akar feküdni veled ez az állat haverom. Azt mondja, mindig megőrült érted, és nem bírja elviselni, hogy folyton átnéztél a feje fölött. A kedvemért dugjatok egyet. Ki fogod bírni. Arra gondolsz majd közben, hogy egy szobával arrébb itt van egy csomó krapek, mindegyik szeretne veled baszni, és már ettől a tudattól élvezni fogsz, ahogy ismerlek. Utána meg nekem fogod elmesélni, hogy kúrtatok.

Oké? Nekem már kezd fölállni a pusztá gondolatra is. Na menjetek!

EDIT (A Nőre nézve hűvösen) Ez a nő még mindig itt van?

DOTTORE Nem, nincs itt. (A Nőnek és Pferencnek, szinte lökdösve őket) Na, menjetek már, a szentségit.

EDIT Azért. Mert nagyon utálnám, ha még mindig itt volna.

DOTTORE Na éppen ezért nincs itt.

EDIT Akkor ki ez a nő, aki mégis itt van?

DOTTORE Melyik?

EDIT Hány nőt látsz még rajtam kívül?

DOTTORE Rajtad kívül soha egyetlen nőt sem látok. Aki most nálunk van, az nem nő, hanem az ügyfelem. Nem mondtam még?

SÁNDOR Mint tudjuk, az ügyvédek sohasem hazudnak, miközben remekül kerülnek az igazságot. (Edíthez) Gyere, drága Edit, hagyjuk itt ezt az idióta társaságot.

EDIT De miért nem eszik senki?

SÁNDOR Nem érdekes, majd ha megéheznek. Inkább hadd tegyem neked a szépet a kertben. (Karon fogja, kiviszi)

MISEL (kirobban) Itt mindenkinek mindenről a csajozás jut az eszébe? Nincs más problémátok? Vagy minden problémátokra csak ez a megoldás?

DOTTORE Nyugi, van más megoldás is, azt nevezik válásnak.

HOPPKINNSZ (észreveszi, hogy hárman dohányoznak, odamegy) Nocsak, nocsak. Dohányoznak a fiatalurak?

Mind a hárman ijedten a hátuk mögé dugják a cigarettát, mintha az iskolai vécében kapták volna rajta őket

MAJDA Nem, tanár úr, tévedni tetszik.

HOPPKINNSZ Pedig mintha füstszagot éreznék.

MISEL Ég valami kinn, tanár úr. Nekünk is föltűnt már.

FARAGÓ De az is lehet, hogy itt az épületben gyulladt ki valami. Talán a kémialabor. Vagy ilyesmi.

HOPPKINNSZ Az bizony lehet. De miért jön a hátatok mögül a füst?

MISEL Ajjaj. Lehet, hogy már mi is égünk? Itt a vécében?

HOPPKINNSZ Minden jel szerint még ez is elképzelhető.

MAJDA Segítség! Tűz van! Meggyulladtunk.

FARAGÓ Akkor gyorsan öntsünk vizet magunkra!

Megfordul, és szeretne elszelelni, Hoppkinnsz azonban megállítja

HOPPKINNSZ Lehet, hogy nem jól látok, de mintha a fiatalúr kezében egy cigaretta égne, és az füstölögne.

FARAGÓ Igen, éppen most találtam, tanár úr, amikor tetszett szólni, hogy füstszag van, és miután ez nagyon tűzveszélyes, szeretném rögtön lehúzni a vécén.

HOPPKINNSZ De vajon hogy került ide a fiúvécébe ez az égő cigaretta?

MISEL Azt mi is szeretnénk tudni, tanár úr, mert az a helyzet, hogy nemcsak a Faragó, hanem mi is találtunk ugyanilyen égő csikkeket. Felháborító. Pont arról beszéltünk itt hármásban, hogy egyeseknek semmi sem drága.

MAJDA Tényleg döbbenet, hogy néhányan idejárnak cigizni, és ráadásul itt hagyják égve.

FARAGÓ Úgyhogy ha lehetne, most azonnal ki is dobnánk mind egyiket.

HOPPKINNSZ Csakhogy nem lehet. Bűnjelet nem semmisítünk meg, uraim.

FARAGÓ Bűnjelet, tanár úr? Akkor lenne csak bűn, ha hagynánk, hogy kigyulladjon és leégjen az iskola. Az bűn lenne, nem is kicsi, nem lenne hová járni egy kis lógásra, de mi az ilyen bűnt határozottan megakadályozzuk, és már dobjuk is ki a csikket.

HOPPKINNSZ (a fiülénél megfogja, és visszatartja) Nem dobjátok ki, hanem megeszitek.

FARAGÓ Jaj, ne, tanár úr, ez fáj.

HOPPKINNSZ Az az igazságos, ha mindenki megeszi, amit főzött magának.

MISEL De tanár úr, kérem, szerintem ez nem volna különösebben igazságos, sőt. Például feltételezem, hogy amikor a tanár úr munka után hazamegy, akkor nem azt eszi, amit főzött, hanem azt, amit a kedves felesége. Jól mondom?

HOPPKINNSZ Nagyon szellemes a hasonlat, de nem jól mondd. Először is neked, fiam, semmi közöd ahhoz, hogy én kinek a főztjét eszem, másodszor pedig ha a feleségemet, akkor

bizony azt is én főztem, vagy én is, függetlenül attól, hogy a konyhában valóban ő dolgozott-e, bár kétségtelenül ő dolgozott. A házasságban ugyanis együttműködünk, mégpedig munkamegosztás alapján. A házasság alapja nem a későbbi válás lehetőségé, mint ahogyan azt manapság sokan gondolják, hanem a tartós együttműködés. Bizalommal súlyosbítva. Neki nincs ellenére, hogy nekem főzzön, nekem sincs, hogy ő főzzön mind a kettőnkre. Azt esszük, amit magunknak főztünk. (Kedélyesből átvált keménybe) És ti is azt eszitek, akik tudjátok, hogy az iskolában tilos cigarettázni, tudjátok, hogy ez érvényes a vécére is, és aki ezt a szabályt megszegi, annak viselnie kell a következményeket. Na evés!

Mind a hárman undorodva bár, de elkezdik a szájukba gyűrni a cigarettát

MISEL Tanár úr, én mindjárt rosszul leszek.

HOPPKINNSZ Nagyon helyes.

MAJDA Én már rosszul vagyok. (Öklendezni kezd)

HOPPKINNSZ Legalább lesz mire emlékezned.

FARAGÓ Nem bírom tovább.

Kiköpi a csikket a szájából, egyenesen Hoppkinnsz képébe. A tanár megdermed, mint ahogy a színen mindenki, de ő tér magához először

HOPPKINNSZ Lázadás? A lázadást mindig el kell fojtani. Á, megvan.

Hirtelen a fal mellett észreveszi a botját, és lehajolna érte. A Nő azonban gyorsabb nála, és előbb fölveszi

Köszönöm, Mancika, nagyon kedves.

FARAGÓ Már bocsánat, de hogy kerül egy csaj a fiúvécébe?

A NŐ (nem adja a botot) Igazi férfit keresek.

HOPPKINNSZ Állok szolgálatára, Mancika, de a pálcámat, ha volna szíves...

A NŐ Nem szeretem az erőszakot, tanár úr. Félek, a jelen körülmények között rosszra használná.

HOPPKINNSZ Ugyan már, Mancika, csak móresre tanítom a fiatalurakat, de közülük is elsősorban ezt a Faragót, aki nem átalotta megtámadni az osztályfőnökét.

FARAGÓ De tanár úr, az nem úgy volt.

A NŐ Megtámadtad Hoppkinnszt?

FARAGÓ Csak undoromban kiköptem a csikket, amit lenyelettem velünk, és véletlenül a tanár úr arcára. Minden szándékosság nélkül. De tényleg.

HOPPKINNSZ Statárium, uraim. (Faragóhoz fordul) Tartsd előre a két kezedet!

Faragó ijedten előrenyújtja a kezét, és nem néz oda, mert azt várja, hogy Hoppkinnsz egy nagyot szól rá. Ehelyett azonban a tanár úr elővesz a zsebéből egy zsebkendőt, és összekötözi vele Faragó kezét

FARAGÓ De tanár úr, mit tetszik velem csinálni?

MAJDA Nem bántotta a Faragó a tanár urat. Csak hányingere lett, és azért köpte ki azt a csikket, komolyan.

HOPPKINNSZ Téged nem kérdeztelek. Húzd le a nadrágját!

MISEL Bocsánatot kérünk, tanár úr, igazán nem csináltunk semmit. A cigizésért tessék minket megbüntetni, de másért ne.

HOPPKINNSZ Te is segítesz lehúzni a nadrágját.

Mind a ketten kénytelen-kelletlen lehúzzák Faragó nadrágját

Az alsót is!

FARAGÓ (egyre rémültebben) Én igazán nem akartam semmi rosszat. Nem szándékosan köptem a tanár úrra.

HOPPKINNSZ Üssétek, gyerünk!

Majda és Misel vonakodva bár, de üt

Éz semmi. Bátrabban!

Csattannak az egyre durvább ütések

Még, még, még!

Helyes. Indulás, vissza az osztályba. (Liheg) Kioldozhatjátok, és mehettek. (Fáradtan leül egy székre, a következő percekben a többiekkel elfordulva zsebkendővel törölgeti az arcát és a nyakát)

FARAGÓ (föltápáskodik, felhúzza a nadrágját, összeszedi magát, meglátja A Nő kezében a pálcát) Te hogy mertél ide bejönni?

A NŐ (együttérzéssel) Nagyon fáj?

FARAGÓ Semmi közöd hozzá. Mit bámulsz? Add ide Hoppkinnsz botját.

A NŐ Miért adnám? Nem a tiéd.

FARAGÓ Nem vitatkozom. Kérem szépen.

A NŐ Hoppkinnsznek sem adtam oda, amikor éppen téged akart vele gyapálni.

FARAGÓ Borzasztó hálás vagyok érte, de most már szeretném a saját kezembe venni a sorsomat.

A NŐ Meg Hoppkinnsz botját.

FARAGÓ A kettő összefügg.

A NŐ Tudod, mit? (Kettőtöri a pálcát, és eldobja) Nesze.

FARAGÓ (döbbenet) Hogy merted? (Keresni kezdi a földön, majd fölveszi a két darabot) Ebből óriási balhé lesz.

A NŐ Na tessék, saját kezébe akarod venni a sorsodat vagy micsodádat, valamint Hoppkinnsz botját, erre amint a kezébe kerül, azonnal összeszarod magadat.

FARAGÓ (ráront, mint aki a legszívesebben megfojtaná) Még neked áll feljebb?

A NŐ (sikítva menekülne) Szállj le rólam! Meg ne üss!

A hangra a többi férfi is körülvésszi őket

MISEL Mi baj? Történt valami?

FARAGÓ Éva széttörte Hoppkinnsz botját.

PFERENC Az lehetetlen. Hol van?

FARAGÓ Itt a kezemben.

MAJDA Na bassza meg. Most mit csináljunk?

PFERENC (A Nőhöz, fenyegetően) Ezt megkeserülöd.

FARAGÓ Hoppkinnsz vérengzeni fog, ha ez kiderül.

A NŐ A ti érdeketekben, barmok. Hát állandóan a ti fejeteken csattant, nem?

FARAGÓ Neked meg ehhez mi közöd?

MAJDA (Faragóhoz) Szerintem a minimum, hogy az ő fenekét is szétkúrjuk, ahogy a tiédet. Ha van igazság.

MISEL A magyar földön.

PFERENC Helyes. (A Nőhöz lép, és lerántja a szoknyáját)

A NŐ (halkan, mint aki érzi a veszélyt, de még nem hiszi el) Mit csinálsz?

FARAGÓ (fojtott hangon) A bugyiját is vegyétek le. Ha már.

MISEL Ne, azt ne, anélkül is el lehet fenekelni.

A NŐ Hozzám ne nyúljatok, mert tüvöltök.

PFERENC Pfogjátok be a száját!

Majda befogja, Misel pedig lefogja

FARAGÓ Én jobb szeretem úgy, ha sikít.

PFERENC Még csak az kéne. Én azt szeretném látni, ahogy pfuladozik.

MISEL Perverz állat.

FARAGÓ (hirtelen hangot vált) Na jó. Álljunk le. Hagyjuk. Jól megijesztettük, a botnak meg már úgyis annyi.

MAJDA Miért? Tényleg megérdemli. Hoppkinnsz velünk fog kibaszni, de nagyon, ha megtudja, hogy eltört a botja. Az a minimum, hogy mindenki rásóz egy nagyot a hülye picca seggére.

Pferenc közben szorosan odaáll a nő mögé, és kezdi kigombolni a szicccét

FARAGÓ (Pferenchez, miközben tenyerével elsőként rácsap egy kicsit a lány fenekére) Figyelj, ezt ne csináld! Erről nem volt szó.

PFERENC (durván) Miért ne? Nem veszitek észre, hogy pfulélni akar kerekedni? Azzal, hogy egyszerűen elverjük, nincs megoldva semmi. (Arrébb löki Faragót, és szónoklata közben megerősokolja A Nőt) Tartsátok rendesen, a kurva életbe! És tegyetek egy zsebkendőt a szájára. Majd megemlegeti, hogy szét merte törni a botot. (Liheg) A mi botunk volt. A mi fejünkön csattant. Nekünk kellett volna megszabadítanunk tőle saját magunkat. Még hogy ő csinálja meg a mi pforradalmunkat? Helyettünk?

Hogy képzeli? (Egyre jobban liheg) Mégis hogy gondolta, tényleg? Azt hitte, hogy ő játszhatja el a megmentő és pfelszabadító szerepét? És hogy mi majd hálásak leszünk neki? Hogy amikor majd ő dirigál, mindig kéjesen odavághatja a pofánkba, hogy ő rázta le rólunk a rabigát? Na nem, rohadt kurva. Az ilyenek a legrosszabbak. És ha évekig pféltünk a terrortól, nem mertünk megmukkanni se, akkor aztán neki se szólunk egy szót se, ugye? Elvégre ő hozta el nekünk a szabadságot. Hát nem. Rosszul számított, hogy mindannyiunknak a képébe röhöghet. Hogy lepöckölhet és szivathat bennünket. Hogy megmutathatja, hogy nő létére ő az erősebb. Hogy lesajnálhatja a vágyainkat. Hogy ő van pfulényben. Nem. (Alig kap levegőt) Mi vagyunk. Mi. Mi. Mi. Één. (Elvégzi a dolgát, hátralép, begombolja a szicccét) Oké. Jöhettek ti is.

Senki nem mozdul

Na gyereink, gyereink! Mi van? Be vagytok szarva? DOTTORE (ő nem volt a közelben, de most megjelenik) Mi a faszt csináltok itt? (Meglátja A Nőt) Kati! Úristen, mi ez? Hagyjátok abba! Nem értitek?

Nem figyelnek rá, magukkal, a saját megdöbbenésükkel vannak elfoglalva

Vigyázzatok, állatok, jön Hoppkinnsz!

Erre végre mindenki megriad, szétrebbennek, mintha ott se lettek volna. Hoppkinnsz jön, A Nő lassan fölöltözik

Segíthetek, Kati?

A Nő nem válaszol, arrébb menne, de a tanár megállítja

HOPPKINNSZ Mi történt magával, Mancika?

A NŐ (maga elé néz, kifejezéstelen arccal) Semmi, tanár úr.

HOPPKINNSZ Ne mondja már nekem, szörnyen néz ki.

Bántották? Megverte valaki?

A NŐ Senki. Semmi.

HOPPKINNSZ Ez így nem lesz jó. Harapófogóval kell magából kihúzni, hogy mi történt?

A NŐ (nem néz rá, csak a foga között mondja) Azzal sem fog menni.

HOPPKINNSZ Azt akarja, hogy megkérdezzem az egész osztályt, vagy előbb mégis hajlandó lesz nekem elmesélni?

A NŐ Se az osztálynak, se a tanár úrnak nincs mondanivalóm. (Lehajol a földön heverő, eltört pálcáért) Csak annyi történt, hogy ezt találtam. Tessék.

Hoppkinnsz nem veszi át, csak nézi, mire A Nő leteszi a földre

HOPPKINNSZ Találta, Mancika? És ki törte szét?

A NŐ Én.

HOPPKINNSZ Ez nem válasz. Hogy került magához, Mancika?

Ha magához került, miért törte el, ha megtette, miért dobta a földre, ha eldobta, miért vette most fel mégis, és akármit csinált, akármiért, miért néz ki úgy, mint akit nagyon helybenhagytak?

A NŐ Mert nagyon helybenhagytak, tanár úr.

HOPPKINNSZ Na látja. Tud maga beszélni, ha akar.

A NŐ De nem akarok.

HOPPKINNSZ Talán mégis jobb lesz, ha beszél. Könnyebb lesz magának is, nekem is.

A NŐ Vagy még nehezebb.

HOPPKINNSZ El van keseredve, látom. Higgye el, segíteni szeretnék, nem fegyelmezni. Látja, már botom sincs hozzá. Csak egy fél. Azaz két fél.

A NŐ Nincs két mondanom, tanár úr. Ha egészben lenne a botja, akkor sem.

HOPPKINNSZ A bot miatt úgyis számolok az osztállyal. Maga is elmondhatná a magáét, hogy rendet tehessek. Lázadó banda. Mindent tönkre akarnak tenni. Nem is értem, miért. Ellopják a botomat, kettőtörik, aztán hívat az igazgató elvtárs. Hogy följelentés érkezett ellenem durva testi fenyegetés miatt. Még hogy durva. Nem is én ütöttem, nevelési okokból rájuk bízam ezt is. (Úgy kezd beszélni, mint aki egy vizsgálóbizottság előtt áll, és véde-

kezik) Jó, a fejüket igen, szoktam, kétségtelenül, de azt én már régóta csinálom, és soha nem panaszkodott rá senki. Se a gyerekek, se a szülők. Sérülést nem okozott soha, még egy karcólást sem, maximum fájt egy kicsit, és csakis a fiúknak járt ez a büntetés, a lányoknak nem. Ez valójában egy kifejezetten erőszakmentes bot volt, tisztelt fegyelmi bizottság. Helyettesítette a makarenkói pofont, az év végi buktatást, a beírásokat az ellenőrző könyvbbe, az osztályból való kitiltást, az iskolából való kicsapást, ugyanakkor békésen, majdhogynem barátságosan hozzászoktatott a renchez és a rendszerhez. Igen, magához a rendszerhez is. Tudták a gyerekek, hogy mit szabad és mit nem, mert a botom ott lebegett a fejük fölött. Én mondom, kifejezetten hiányozna nekik, ha nem használnám a pálcámat. Azzal az adok hangsúlyt, teremem az érdeklődést, gyorsítok, lassítok, és néha ébresztek. Jó, kétségtelen, büntetek is veled, de senki nem hal bele az ilyesmibe. Nyoma sincs, igazgató elvtárs, megnézhetik bármelyik gyerek fejét. Dehogy tépem a hajukat, hogy mondhatnak ilyet, csak egy kicsit a pajesznál meghúzom, így *(Mutatja magán)*, hogy érezzék a törődést. Nem humorizálok, igazán nincs szándékomban, de önök is jól tudják, hogy egy harminchat fős osztályban nem könnyű rendet tartani. Volt, amikor negyvenhárman voltak. És azt az iskola vezetése meg a szakfelügyelők is mindig megállapították, hogy rend is van, fegyelem is van, sőt figyelem is, az eredményekről nem beszélve. Én nem állítom egy szóval sem, hogy nem lehet engem kritizálni, elképzelhető például, hogy talán régimódi vagyok, hogy a modern pedagógia nem ilyen, az én módszereim elavultak. Tisztában vagyok azzal is, hogy a szocializmusban a legfőbb érték az ember, ugye, és még annál is főbb a gyerek, elfogadom, hogyne, viszont ha nem élek az osztályfőnöki hatalmammal és az erőmmel, akkor bármilyen felvilágosult a mai világ, ezek a gyerekek a fejemre nőnek. A fejünkre. Ez nem lehet érdeke sem az iskolának, sem az oktatási rendszernek, továbbmegyek, tisztelt fegyelmi bizottság, a rendszernek sem. Éppen a belső béke és nyugalom érdekében útját kell állni a nyílt kihívásoknak. Ha engedünk az erőszaknak, elvtársak, akkor az új nemzedék egyre gyakrabban az erőszak eszközeit fogja alkalmazni, hiszen egyszer már eredményesnek bizonyultak. Ha már idáig jutottunk, ki kell mondanom, hogy a szocializmus védelme lebegett a szemem előtt, amikor talán túlzásokra ragadtattam magam. Igen, ott a végében. Igazán nem szerettem volna becsületlen kommunista vagy proletárcsaládokból való gyerekeken példát statuálni, de akár még tőlük is meg kell védelmezni közös ügyünket, mert előfordulhat, hogy egy-egy fölhevült pillanatban őket is félrevezetik. *(Mintegy szuggerálja magának a védekezési logikát, teljesen beleéli magát)* Igen, elvtársak, békeidőkben is adódnak forradalmi és ellenforradalmi helyzetek. Úgy ítélt meg, hogy meg kell akadályoznom a robbanást, mert a következmények beláthatatlanok lennének. Hogy egy vezető elvtárs gyermeke is belekeveredett ebbe, ez ugyan szinte megmagyarázhatatlan, mégis azt kell mondanom, az adott körülmények között érthető. Van, ugye, olyan, hogy tömegpszichózis, az egyik gyerek sodorja magával a másikat, és akkor már mindegy, hogy a kedves édesapja... Igen. Illetve nem... Hogy micsoda? Nem értem... De hát nyakunkon az érettségi! Most? Értsék meg, mindenkinek rossz lenne, de főleg a gyerekeknek... Elfogadom, hogy nem mehetnek el emellett szó nélkül, csak éppen a gyerekek előmenetele miatt kellene... És ott van még az egyetemi felvételi. Ki fogja felkészíteni őket? *(Szünet, Hoppkinnsz lehorgasztja a fejét, összeomlik)* Igen, elvtársak, rendben. Holnaptól. Azazhogy akkor már máától. Igen. *(Megfordul, és a szoba másik végébe kullog)*

FARAGÓ *(utána hajítja a kettétört pálcát)* Nesze, bazmeg, ezt vidd magaddal, hogy megemlegesd, ami történt.

PFERENC *(kétségbeesetten veszi föl a földről az eldobott pálcát, és megpróbálja összeilleszteni)* Hú, a fenébe, talán meg lehet ragasztani. *(Hoppkinnsz után kiabál)* Feleakkora méretű nem lesz jó, tanár úr? Szépen le lehetne csiszolni. Szerintem megmenthető. *(Csalódottan eldobja a botot)*

DOTTORE Ne tessék izgulni, majd mi veszünk a tanár úrnak egy újat.

A NŐ *(szomorúan, összetörve)* Na jó, akkor én megyek. Legyetek boldogok a bototokkal. Egészben vagy félben, mindegy. Ne hívj többet, Dottore, ne keress. Nem ismerjük egymást. Viszontlátásra, Hoppkinnsz. Illetve felejtjük el a viszontlátást.

PFERENC Veled megyek, Éva.

A NŐ Na még csak az kéne.

PFERENC *(megfogja a nőt, és nem engedi)* Akkor kérlek, maradj még! Szeretném, ha megértenél, vagy legalább azt akarom neked elmagyarázni, hogy mi az, amit meg kellene értened.

A NŐ *(hatalmas pofont ad neki)* Mit erőszakoskodsz? Nincs neked pálcád, hogy eljátszd a dirigenst. És a botodat is elég puha fából faragták.

HOPPKINNSZ *(felélenkül)* Bravó, kedves Mancika, ez a beszéd. Mert, ugyebár, vannak, akik nem értenek más nyelvet, mint az erőszak nyelvét. Azokkal pedig sajnos így kell beszélni. Még a mai viszonyok között is. Sőt, demokráciában még inkább. Nekünk kell megvédenünk magunkat, mert az állam hagyja, hogy szabad akaratunkból és élve egyik meg egymást.

A NŐ Nem kérdeztem a maga véleményét sem, Hoppkinnsz.

HOPPKINNSZ Kár. *(Lehajol az eldobott pálcáért, és méregeti a kezében lévő két darabot)* Igazunk tudatában csapjunk le tehát az ellenünk vétkezőkre, hogy mindenkit megszabadítsunk a gonosztól. Nem a bot teszi a férfit, hanem a férfi a botot.

MAJDA Éljen!

FARAGÓ Ámen.

A NŐ Akkor tényleg távozom, úgy is, mint vétkező, és úgy is, mint gonosz.

DOTTORE Ugyan már, gyerekek, ne hülyéskedjete. Túl vagyunk már minden hülye félreértésen, együtt egy jót, dumáljunk még egy kicsit, aztán mehetek.

MISEL *(kivesz valamit az egyik tálból)* Magyar ember evés közben nem beszél. Egyébként nagyon jó ez a libamáj.

A NŐ El kell mennem, mert férfit akarok. És itt egy sincs.

FARAGÓ *(odalép hozzá, és egészen közel az arcához beszél vele)* Már hogyne volna. Egy egészen biztosan van, ugyanakkor szeretném látni, hogy igazi nő van-e. Tudni akarom, hogy megtalálhatnám-e végre az igazit.

A NŐ Férfit akarok!

FARAGÓ Mutasd magad, hogy igazi nő vagy-e!

A NŐ *(nem vesd tudomást a vetkőztető tekintetről, csak egyre kétségbeesettebben kántál)* Férfit akarok.

MAJDA *(csatlakozik Faragóhoz, simogatni kezdi A Nőt különböző testrészeit)* Igen, ez a száj tetszik nekem, pont ilyen képzeltem. Húsos, kemény, határozott vonalú. Igazi egyéniség van mögötte. Bele kellene harapnom, hogy érezzem, az enyém.

A NŐ *(elnéz mellettük)* Férfit akarok.

FARAGÓ *(Majdával együtt ollóba fogja A Nőt)* Ez a hosszú nyak, mint egy paripáé. Rajta a fej néha idegesen megrándul, az orrcimpák megremegnek, tiszta tűz, érzékenység és robbanás az egész, a számba akarom venni.

MAJDA Ezek a vállak, finomak és erősek, izmosak és megnyugtatóan puhák egyszerre. Érzem a tenyeremben.

A NŐ Férfit akarok.

DOTTORE Fölteszek valami zenét, jó?

Izgatott ritmusú zene szólal meg

FARAGÓ Fordulj meg, hogy lássam a hátad! Előbb a hátadat akarom látni, nem a melleidet. Nem rontok ajtóstul a házádba, a hátad nekem mindennél többet mond. Feszés és törekeny, izmos és hajlékony egyszerre. Elvisel minden terhet, és még két vállra fektetve sem hajlandó megadni magát. Odaadni talán igen, megadni nem.

A NŐ Férfit.

MAJDA Ez a dús, mégis pimaszul fiús mell ellenáll a hódításnak, ha kell, de beborít, ha te is úgy akarsz.

FARAGÓ Akarom.

A NŐ Férfit.

FARAGÓ *(mintha valamilyen termékenységi táncot járnának a zenére)* Az öled!

MAJDA A combod!

FARAGÓ Ez a tempor!

MAJDA Ez a segg!

FARAGÓ Ráfeszül a tenyeremre.

MAJDA Micsoda fenék!

FARAGÓ Miért örülsz meg ettől a gömbölyűségétől?

MAJDA Miért vadulok meg ettől a hosszú lábtól?

FARAGÓ Ettől a vad bokától?

A NŐ *(szinte önkívületben)* Férfit akarok. Férfit!

FARAGÓ Én igazi férfi vagyok. Azt is kibírtam, hogy megfigyel-

jenek, besúgjanak, az állásomból kirúgjanak. Itt vagyok, élek, nem törtem össze.

MAJDA Persze, mert én összeraktalak a műtőasztalon.

FARAGÓ Azt is túléltem. Élek.

A NŐ Az nekem kevés. Nekem nem olyan kell, aki túléli, hanem olyan, aki képes irányítani az életét. Az életünket.

PFERENC *(megpróbál befurakodni a körtáncba)* Majd én irányítom.

A NŐ Te már mindenről lekéstél. Hiába erőszakoskodtál.

FARAGÓ *(hirtelen szembefordul Pferencsel)* Pedig nagyon szeret irányítani. Mások életébe beavatkozni.

PFERENC Nem veled tárgyalok.

A NŐ Férfi.

FARAGÓ Nem véletlenül tagja annyiféle alapítványnak és kura-tóriumnak.

PFERENC Hogy jön ez ide?

A NŐ Férfi. Aki nem férj, és nem szerető. Csak férfi.

Elhatározza, megmondja, megcsinálja, és az úgy van, úgy lesz.

FARAGÓ Ahol eldöntik, ki mire kap pénzt, és ki mire nem. Ahol kis életről és kis halálról döntenek. Lesz-e könyv, lesz-e színdarab, lesz-e film. Vagy nem lesz. Még ha beledöglök se.

PFERENC Aha. Valami sérelem érte a kolléga urat.

A NŐ Az övé akarok lenni, egy férfié, neki tartogatom magam. Férfi akarok!

A többiek most már szorosan körülveszik őket, de nem avatkoznak közbe

FARAGÓ Ott egy férfi, Éva. *(Pferencre mutat)* Ma kellesz neki, kapsz támogatást tőle. Holnap már nem kellesz, tőle meg is dögölhetsz. Nincsenek érzelmei. Nincs barátság, nincs érzélem. Igazi férfi.

PFERENC Savanyú a szőlő és a demokrácia, barátom.

A NŐ Minden savanyú. Kicsinyes, önző, kakaskodó álférfiakkal vagyok körülvéve. *(Abbahagyja a vonaglás, kétségbeesett körtáncot)* Tényleg megyek.

HOPPKINNSZ Kérem szépen, drága Mancika, állok rendelkezésére. Látom, a fiatalurak nem állnak hivatásuk magaslatán. Csak szövegelnek meg ugrabugrálnak, aztán semmi. Ez a mai világ igencsak lestrapálja a férfit. Pedig még aránylag ezek a legjobbak.

A NŐ Jó mulatság, férfimunka? Hol van az már?

HOPPKINNSZ Az a folytonos rohanás, a verseny, a tülekedés, az érvényesülés és a pénzkeresés vágya. Rohan, kérem, a világ, és a férfi, akinek az ösztöneiben benne van a versenyszellem meg a vadászösztön, nem akar lemaradni. Mondja meg őszintén, odaadná magát egy olyan orvosnak, akinek rángatózik a szemöldöke, és folyton rágja a körmét? *(Majdára mutat)* Na ugye. Az ilyenekért török össze magukat a nők. Hát mondja meg őszintén, érdemes?

A NŐ *(fojtott, fájdalmas hangon)* Férfi.

Közben a kertből visszajön Edit és Sándor

EDIT Kurva! Még mindig itt van ez a kurva.

HOPPKINNSZ Értem én, értem, csak azt kérem, maga is értse meg, milyen nehéz manapság igazi férfit találni. Már az iskolában vigyáztunk, nehogy túl önállóak legyenek, nehogy gyakran elmondják a véleményüket, nehogy véletlenül még ki is álljanak mellette, aztán ahogy kiléptek az életbe, az élet szépen hoztette a magáét. Amióta pedig megváltozott a rendszer, amióta mindenki szabadon köpködhet, fröcsöghet, gyalázkodhat, és látszólag bátran képviselhet bármilyen véleményt, megszűnt a vélemény vállalásával járó bátorság értelme. Ha bármilyen idióta bármekkora marhaságot harsoghat a világba, következmények nélkül, akkor a vélemény mögött nincs tartás, nincs kiállítás, nincs férfi. Minden túl könnyű lett, és gátlások nélküli. Amíg volt akadály, a leküzdéséhez kellett férfiasság. Ha már nincs korlát, nincs gátlás, akkor férfira sincs szükség. Akkor már bőven elég a mi Sándorunk is a tévében. ...

A NŐ Férfi.

HOPPKINNSZ Nincs. Higgye el, Mancika, kedves, én vagyok itt az egyetlen.

SÁNDOR *(halkan, de pimaszul)* Azért azt megnézném magamnak.

HOPPKINNSZ Meg is nézheted, fiam.

SÁNDOR Köszönöm, inkább nem, tanár úr. Majd a Majda, mint orvos, tetszik tudni.

HOPPKINNSZ Nekem aztán nem kell orvos. Nem voltam én beteg soha. Bezzeg ti már a gimnáziumban vékonyak, sápadtak, törékenyek voltatok, és azóta az egészségtelen, idegeket kínzó életmód csak rontott rajtatok. Hiányoztam én valaha az iskolából?

MAJDA Nem, tanár úr, sajnos még véletlenül sem.

HOPPKINNSZ Na látjátok. Kivéve az utolsó hónapokban, és akkor sem egészségi okok miatt.

Benyúl a zakójába, és elővesz egy másik pálcát, majd magasra emeli. A fiúk fölmorajlanak

Gyengébb a karom, mint huszonöt éve?

DOTTORE *(meghökkenve)* Van másik?

FARAGÓ Milyen szerencse, hogy nem kell ragasztó.

HOPPKINNSZ Tudjátok, az élet megtanított arra, hogy a legváratlanabb helyzetekre is készüljék föl.

MISEL Mint egy túlélő-show, a tévében. Mindig legyen nálad egy ejtőernyő, egy mentőöv, egy flaska víz vagy egy pótpálca. Ki tudja, mikor lesz rá szükséged.

PFERENC Lehet, hogy már a szétört is egy másik volt, nem az eredeti.

FARAGÓ Sose fogjuk megtudni.

HOPPKINNSZ *(fenyegetően)* Lehet, hogy a bot nem a régi, de a karom igen. Vagy gyengébbnek éreztétek?

SÁNDOR Dehogya, tanár úr, sőt.

HOPPKINNSZ Na ugye. A ti fejetek viszont azóta gyengébb lett.

Leccsap a bottal Sándor fejére. Sándor vonít egyet

Nem bírja az ütést. És bármelyik fejet próbálnám ki, ugyanezt az eredményt kapnám. Faragó fiam, gyere csak ide!

FARAGÓ Inkább nem mennék, tanár úr. Innen is esküszöm, hogy gyengébb lett a fejem. Kívül, belül egyaránt.

HOPPKINNSZ Na látja, kedves Mancika, ez a helyzet. Elpuhult nemzedék ez. És teljesen megzavarodott. Háborút, ugye, nem élt át, szerencsére, nem is kívánom nekik, de meglátszik rajtuk, hogy állandóan csak alkalmazkodniuk kellett. Saját magukhoz is. És már magukat sem találják, nem-hogy a nőt. Emiatt aztán egyetlenegy módon próbálják nap mint nap bizonyítani a férfiasságukat: úgy, hogy kergetik a nőket. Csak a szex megy mindenütt, máskülönben sem a nők, sem a férfiak nem hiszik el, hogy vannak még férfiak. Mellesleg nincsenek.

SÁNDOR Mi az, hogy nincsenek? Ha nem volnék férfi, akkor nem is érdekelnének a nők. Tessék csak megkérdezni a nőket, hogy szerintük vannak-e igazi férfiak, és azt tetszik majd hallani, hogy igenis vannak.

A NŐ *(szinte nyüszít)* Férfi akarok.

HOPPKINNSZ Ugyan már. A mai nők már nem is tudják, milyen az igazi férfi. Nem ismerik az igazi szenvedélyeket, az igazi erőt és az igazi gyöngédséget.

SÁNDOR Nagy szavak.

HOPPKINNSZ Úgy van. Nem ismerik a nagy szavakat és a szavak igazi mélységét sem. A szex mögött csakis az a tárgyszerűség van, amit ez a szikár szó pontosan kifejez. Szex. Aktus. Cselekmény. Semmi több.

SÁNDOR Ebben nincs igaza a tanár úrnak. Tessék elhinni nekem, hogy én igenis tele vagyok vágyakkal, érzelmekkel, szenvedéllyel. Amikor például megláttam Esztert... *(Odamegy a Nőhöz, ölelgetni és csókolgatni kezdi)*

HOPPKINNSZ Hagyd békén, ne nyúlj hozzá!

A NŐ Férfi.

HOPPKINNSZ De nem ilyet, Mancika. *(Sándorhoz)* Mikor álltál ki valami mellett, fiam? Na gyerünk, ki vele, mondjad csak! Mikor vállaltad saját magadat, anélkül, hogy azt mérlegelted volna, ki mit szól majd hozzá?

SÁNDOR Ez nem így van, tanár úr, kiálltam, de az ember mégiscsak gondolkodó lény, törődnie kell másokkal is.

HOPPKINNSZ Hát persze, fiam, de minden olyan esetben, amikor nem vállaltad saját magadat meg a saját igazadat, szépen daráltad le a saját férfiasságodat is. Egy nagy halom darált hús lett belőled, fiam. Fasírt vagy, nem férfi.

SÁNDOR *(kétségbeesetten ölelgeti A Nőt)* Nem! Mondd meg neki, hogy nem.
A NŐ *(közömbösen hagyja)* Férfi.
MAJDA *(lefejt a kudarcot vallott Sándort A Nőről, és ő kezdi el finoman, érzékeny simogatni)* Hagyd, majd én! Az igazi férfi nem erőszakos, nem durva, közönséges, hanem gyengéd. Mondd meg nekik, Ági, hogy az ilyen férfit szereted igazán, aki észreveszi minden rezdülésedet, és reagál is mindegyikre. Az igazi férfi olyan művész, aki a te hangszereden játszik, és közben szinte eggyé válik a hangszerével. A hangszer rabja. Mondd meg nekik!
A NŐ Férfi.

Váratlanul letépi Majdáról az ingét, és odahajol a mellkasához. Hallgatózik. Néhány másodpercre mindenki mozdulatlan, feszült a csend

Nem dobog. Neked nincs is szíved.
MAJDA Mi van? Hogy mim nincs?
A NŐ *(továbbmegy a többiekhez, mindről leveszi vagy lerántja az ingét, és a mellkasukon hallgatózik)* Nincs szívhang. Nem hallok semmit. Egyiknek sincs szíve.
PFERENC Ez a nő megbuggyant.
A NŐ Férfi akarok. Szívvel és minden mással.
HOPPKINNSZ Jöjjön velem, kedves Mancika. Én vagyok az egyetlen. Ezeket az urakat már mind kipróbálta, és minden csalódott. Ezek a fiúk itt nem tudnak semmit, és nem azért, mert én tanítottam őket, hanem mert erre a semmire tanította őket az élet. Nem kellett semmit túlélniük, csak a közepszerű életüket, így viszont nem is lettek igazi férfivá. Nézzen meg engem! Én mindent túléltam. Én vagyok az egyetlen, aki kiérdemlem magát. Na, adja szépen a kezét!

Megfogja A Nő kezét, és a dolgozószobába vezeti. A társaság döbbenet és értetlenül áll

DOTTORE Ezt nem hiszem el. Most mit csináljunk?
EDIT Mondtam, hogy rúgd ki a kurvát.
PFERENC Nem kurva. Velem például soha nem volt hajlandó lefeküdni. Meg kellett neki mutatnom, hogy *(Elhallgat)*...
SÁNDOR Ja. A szűzkurvák a legrosszabbak.

Mindenki elhallgat, nem jut eszébe senkinek semmi. Zavarban is vannak, nem néznek egymás szemébe. Kényelmetlen csend ül a szobára

FARAGÓ Ezt is baszhatjuk.
MAJDA Mi lenne, ha legalább ennénk valamit?

Lassan letelepednek az asztal köré, és kedvetlenül falatozni kezdenek

DOTTORE Beszarok. A nyugdíjas tanárom kúrja a házamban a barátnőmet.
EDIT Szemét állat vagy. Megérdemled. És még tagadni próbáltad, hogy a barátnőd.
DOTTORE Á, félreétesz. Az ügyfeletem.
SÁNDOR Ugyan már. Szerintem nem csinálnak semmit. Behívta, aztán elbeszélget vele. Vagy megvizsgálja a kedves Mancikát, hogy mennyi impotens fasszal van körülvéve, de hát értse meg, ugyebár, hogy ilyen szomorú az élet. Csak nem képzelitek, hogy basznak? Miközben ráadásul tudják, hogy mi meg itt kinn akár hallgatózhatnak is.
FARAGÓ Szeretnél, mi? Kukkolni meg még inkább. Tényleg, van kulcslyuk az ajtótokon, vagy ez már valami korszerűbb technika? Se kulcs, se lyuk.
DOTTORE Perverz barom. Játszhatunk valamit addig is, ha akarok. Rulett, biliárd, mit szeretnétek?
MAJDA Addig is? Meddig?
MISEL A pénzedet szeretném, úgyhogy rulettezzünk.
DOTTORE Oké, hozom az asztalt.

Ebben a pillanatban csöngöttek. Ugyanabban a pillanatban pedig nyílik a dolgozószoba ajtaja, és kilép rajta A Nő, egyedül

Á, ez biztos az Angyalka. Végre! *(A Nőhöz)* Na mi van? Máris befejeztétek, vagy el se tudátok kezdeni?

A NŐ *(nyugodtan, tárgyyszerűen)* Meghalt.
DOTTORE Ki halt meg? Várjál már egy kicsit, éppen most ért ide az Angyalka, beengedem.
A NŐ Mondom, meghalt.
DOTTORE Mondom, most jött meg, állj le, aztán majd mesélhetsz.
A NŐ Hoppkinnsz. Ott fekszik benn. *(Kimért, nyugodt léptekkel elindul az előszoba felé)* Angyalkát beeresztem én.

Eltűnik a színről, de a döbbenettől nem mozdul senki. Eltelik néhány másodperc, mire A Nő visszajön

Pardon. Ez nálam maradt.

Előveszi a botot, és leteszi az asztalra, mindenkitől egyenlő távolságra. A szereplők nem tudják levenni a szemüket róla. Megint megszólal a csengő

DOTTORE *(kétségbeesetten kiabál)* A kurva életbe! Nem vagyok itthon. Senkinek nem vagyok itthon.
A NŐ Apropó. Melyikötök is jelentette föl Hoppkinnszt a fiúvécében történtek miatt?
DOTTORE Hogy micsoda?
SÁNDOR Hogy jön ez ide?
MAJDA Most meghalt, vagy nem halt meg?
A NŐ Csak azt kérdeztem, ki volt az, aki miatt kirúgták az öreget.
SÁNDOR Akkor nem is volt még öreg.
FARAGÓ Honnan veszed, hogy amiatt rúgták ki? Ha nem lett volna más is a rovásán, biztos maradhatott volna.
PFERENC Úgy van. Akkor már nem olyan idők járták, hogy egy, egy, egy főljelentés miatt csak úgy kivágtak az állásából valakit.
MISEL *(lassan)* Puha pihe diktatúra.
A NŐ Mégis áthelyezték egy másik iskolába.
FARAGÓ Hogy jutott eszedbe ez éppen most? Azt mondd, meghalt. Vagy hülyéskedsz? Nem mindegy, ki jelentette föl?
A NŐ Mikor jutna az eszembe, ha nem most? Amikor olyan szépen együtt vagyunk, és amikor a tanár úr már nincs velünk. Sose fogja megtudni.
DOTTORE De honnan veszed, hogy bárki beárulta az igazgatónak?
A NŐ *(mint aki hirtelen szagot kapott)* Az igazgatónak? Honnan tudod, hogy az igazgatóhoz érkezett a főljelentés?

Megint szól a csengő. Most már hosszabban, de mintha nem is hallanák

DOTTORE *(zavarban)* Én nem tudom. Nem is állítottam.
FARAGÓ *(rákap)* Dehogynem. Te beszélsz itt igazgatóról.
DOTTORE Beszéltem? Én csak kérdeztem.
SÁNDOR Dottore ott se volt.
FARAGÓ Hol? Az igazgatónál?
SÁNDOR A vécében, te barom.
DOTTORE *(megkönnyebbülten)* Na ugye.
SÁNDOR És ha nem volt ott, miért jelentette volna föl Hoppkinnszt az igazgatónál vagy bárki másnál?
DOTTORE Pontosan.
SÁNDOR Ellenben mintha *(Dottoréra néz)* Faragó lett volna a legszenvédőbb fél.
FARAGÓ *(meghökken)* Még hogy én?
SÁNDOR Nem a te seggedet csapkodták önfelédten a többiek Hoppkinnsz parancsára?
FARAGÓ Na de... Csak nem képzelitek, hogy emiatt bemártottam volna Hoppkinnszt?
DOTTORE *(már ő van fölényben)* Nem képzelünk semmit, de az azért elképzelhető, hogy a sértett elégtételt akar venni, nemde?
FARAGÓ Ti teljesen hülyék vagytok.
SÁNDOR Csak logikusan gondolkozunk.
FARAGÓ És ha logikusan gondolkoztok, akkor vajon miért fájtna olyan nagyon az én seggem szétrúgása a tantestületnek meg a fegyelmi bizottságnak? Ki voltam én? Ugyanolyan senki, mint most. Kik voltak a szüleim? Még nagyobb senkik. Ugye nem gondoljátok, hogy egy senkiházi Faragó be- vagy följelentése alapján meneszti az osztályfőnököt? Ahhoz befolyásosabb szülőket kellett volna felvonultatni a vád mellett.

Pferenc felé fordul, a többiek lassan követik a tekintetét

PFERENC *(kitör)* Most mi van? Azért, mert az apám Kossuth-díjas volt?

FARAGÓ Meg a Központi Bizottság tagja?

PFERENC Meg akármilyen. Nem a párt vasökle volt, az biztos. Reformerek. Világos? Az első perctől kezdve. Különben is miért jelentettem volna fel Hoppkinnszt, amikor nem az én valagamat rúgatta szét? Ráadásul én voltam a kedvence. Nem gondoljátok, hogy egyszerűen csak tudomást szereztek a verésről, és aztán ezzel az ürüggyel távolították el? Nem szerette a komcsikat, ezt mindenki tudta róla. Szocialista irodalomról az óráin nem lehetett hallani. Szimplán csak alkalmat kerestek ahhoz, hogy elküldjék, mert... *(Elakad. Újabb csöngetés)*

MISEL Mert? *(Csend)*

MAJDA Mert nagyon nem szerették a buzikat?

PFERENC Például. Valahogy így. Vagy a másként gondolkodókat. Vagy a másként tanítókat.

Csend ül a szobára

A NŐ Mégis, ki volt az, aki följelentette?

Lassan körülnéz, mindenkinek egyenként a szemébe, mindegyiknek megfogja a pajeszát, a fejét lehúzza az asztalra, lassan fölengedi, majd fölveszi az asztal közepéről a pálcát, azt is nézegeti egy darabig, aztán váratlan mozdulattal a Matisse-képre hajítja

DOTTORE *(szinte föl sikolt)* Jaj, ne!

A NŐ *(vissza fordul)* Vigyázzatok rá!

Újabb türelmetlen csöngetés, kísétál, az ajtónál visszafordul

El ne törjön a végén ez is!

Függöny